

Slovenski narod ne zahteva kazni le za Kaibitscha, ampak tudi za vse sokrivce

Napredna demokratična javnost z ogorčenjem vprašuje, zakaj ne sedijo na obloži klopi s Kaibitschem tudi njegovi sokrivci; zakaj nista obtožena predsednika Heimattiensta odn. Heimabunda, katerega glavni tajnik je bil Maier-Kaibitsch? Zakaj niso poklicani na odgovornost Stotnik Fritz, dr. Steinacher, Natmessnig, dr. Paschinger, dr. Graber in dr. Wutte Martin, ki so pri izvrševanju Kaibitschevih zločinov vneto sodelovali; zakaj niso obtoženi župani, okrožni vodje in krajevni kmečki vodje, ki so vodstvu Heimabunda sestavili sezname za prisilno izselitev slovenskih družin?

Na Koroskem ni nobena tajnost, da ti zločinci samo zaradi tega niso obtoženi, ker se še danes nahajajo na vodilnih položajih in bi obtožba zoper nje prehudo kompromitirala politiko senžermenske Avstrije, ki jo je ta izvajala proti koroskim Slovencev. Nasprotno sokrivci Maier-Kaibitscha nastopajo v procesu kot razbremenilne priče. Oba predsednika Heimabunda inž. Vincenc Schumy, ki je predsedoval Heimattienstu odn. Heimabundu do leta 1924, ki je postal delni glavnik Koroske, in prof. Josip Friedrich Perkonigg, ki danes vzgaja učiteljski naraščaj na učiteljski v Celovcu, kot priči nista mogla popolnoma prikriti, da sta že v dobi senžermenske Avstrije vedela za nacijski usmerjenost in ilegalno delovanje Maier-Kaibitscha v nacijski stranki ter da je Kaibitsch zlobljal Heimabund kot instrument legalnega nastopanja ilegalnih nacistov v slovenskem delu Koroske Schumy je kot priča priznal, da je Kaibitsch pod plaščem Heimabunda kril ilegalne nacistične manifestacije v St. Jakobu v Rožu in na raznih zborovanjih telovadnih društev v Celovcu. Prof. Perkonigg, ki je predsedoval Heimabundu od l. 1924 do 1938, pa je izpovedal, da je Heimabund ob enem z nemškimi Schulvereinom tvoril enotno protislovensko fronto in bil tako organiziran, da je nudil možnost legalnega udejstvovanja za ilegalno nacistično organizacijo v slovenskem delu Koroske. Perkonigg je priznal, da je že konec januarja 1937 prejel od eksponenta ilegalne nacistične stranke v Avstriji Seys-Inquarta na Dunaju nalogo, da mu imenuje tri osebe iz vrst nacional-socialistov in velenemcev na Koroskem, ki bi prišli v poštev kot člani za nacionalno deželno vladu v Celovcu. Perkonigg je tedaj predlagal poleg poznejšega gaulajterja Kulschere in Kleinmayerja tudi Maier-Kaibitscha.

Za razmere na Koroskem v dobi senžermenske Avstrije je značilna tudi izpoved bivšega deželnega glavarja Koroske dr. Sucherja, sedaj svetnika višjega deželnega sodišča na Dunaju, da je bil Maier-Kaibitsch ob julijemsku puču nacistov v Avstriji zelo kompromitiran in da ga je tedaj na njegovo prošnjo rešil pred aretacijo. Kot deželni glavar je dr. Sucher določil Maier-Kaibitscha kot eksperta za pogajanja z zastopniki koroskih Slovencev zaradi tako imenovane »kulturne avtonomije«.

Zo iz teh izpovedi je razvidna velika krivda senžermenske Avstrije, ki je nudila Maier-Kaibitschevemu Heimabundu vso podporo pri pripravah za popolno iztrebljanje koroskih Slovencev. Zato ne sedi na obloži klopi danes samo Maier-Kaibitsch, ki mu hoče avstrijski režim napraviti krivdo za preganjanje koroskih Slovencev, ampak ves sistem nasilja, ki ga je senžermenska Avstrija izvajala proti koroskim Slovencev in ki ga danes obnavlja z oživiljenjem Heimabunda pod firmo »Zveze domovini zvestih Korosceve«.

Zo iz teh izpovedi je razvidna velika krivda senžermenske Avstrije, ki je nudila Maier-Kaibitschevemu Heimabundu vso podporo pri pripravah za popolno iztrebljanje koroskih Slovencev. Zato ne sedi na obloži klopi danes samo Maier-Kaibitsch, ki mu hoče avstrijski režim napraviti krivdo za preganjanje koroskih Slovencev, ampak ves sistem nasilja, ki ga je senžermenska Avstrija izvajala proti koroskim Slovencev in ki ga danes obnavlja z oživiljenjem Heimabunda pod firmo »Zveze domovini zvestih Korosceve«.

Zo iz teh izpovedi je razvidna velika krivda senžermenske Avstrije, ki je nudila Maier-Kaibitschevemu Heimabundu vso podporo pri pripravah za popolno iztrebljanje koroskih Slovencev. Zato ne sedi na obloži klopi danes samo Maier-Kaibitsch, ki mu hoče avstrijski režim napraviti krivdo za preganjanje koroskih Slovencev, ampak ves sistem nasilja, ki ga je senžermenska Avstrija izvajala proti koroskim Slovencev in ki ga danes obnavlja z oživiljenjem Heimabunda pod firmo »Zveze domovini zvestih Korosceve«.

Zo iz teh izpovedi je razvidna velika krivda senžermenske Avstrije, ki je nudila Maier-Kaibitschevemu Heimabundu vso podporo pri pripravah za popolno iztrebljanje koroskih Slovencev. Zato ne sedi na obloži klopi danes samo Maier-Kaibitsch, ki mu hoče avstrijski režim napraviti krivdo za preganjanje koroskih Slovencev, ampak ves sistem nasilja, ki ga je senžermenska Avstrija izvajala proti koroskim Slovencev in ki ga danes obnavlja z oživiljenjem Heimabunda pod firmo »Zveze domovini zvestih Korosceve«.

Kr vda krvnika Kaibitscha in sokrivce je dokazana

avstrijsko sodišče pa vneto zaslišuje razbremenilne priče

Celovec, 25. oktobra

Na razpravi proti Maier-Kaibitschu v Celovcu so nadaljevali z zasliševanjem prič.

Kot priča je stopil pred sodišče tudi predsednik bivše koroske nacistične vlade Pavlovski, ki je priznal, da je bil med prvo republiko upokojen zaradi svojega sodelovanja z nacisti. Po priključitvi Avstrije k Nemčiji je prejel kot nagrado za to funkcijo predsednika pokrajinske vlade. Kakor druge priče tudi Pavlovski zni ne ve o preseljevanju koroskih Slovencev, čeprav je priznal, da je prisostvoval razgovoru Himmlerja in Kulschere o vprašanju preseljevanja koroskih Slovencev.

Priča Fritz Weissbuch spada med najtesnejše sodelavce obtoženega Maier-Kaibitscha. Odkrito je izjavil na sodišču, da je bil član nacistične stranke ter da je bila njegova naloga naseljevanje Nemcev iz Kanalske doline na Korosko. Prisostvoval je konferenci, na kateri je bil sprejet sklep o preseljevanju koroskih Slovencev, in prav tako je bil z Maier-Kaibitschem navzoč tudi na konferenci na Bledu leta 1942.

Potem je bil ponovno zaslišan bivši gestapovec Sedlak, ki je izjavil, da je gestapo spomlad leta 1945 prejel seznam z imeni oseb, ki bi naj po zlomu nacizma prevzele oblast.

Priča Heinrich Berger z Dunaja je izjavil, da je bil leta 1944 kot gestapovec povabljen v Celovec ter da je kot gestapovski funkcionar prihajal pogosto v stik z obtoženim Kaibitschem.

»Kar je slovensko, mora izginiti,« je zahteval Kaibitsch

Nato je bilo prečitano tudi pismeno pričevanje Fritza Frühlinga iz Kölna, ki je bil na Koroskem v času izseljevanja koroskih Slovencev. Ko se je obrnil direktno na Maier-Kaibitscha, mu je ta odgovoril, naj ga pusti pri miru s temi stvarmi, češ da je tujec in da ne pozna prilik v slovenskem delu Koroske. Maier-Kaibitsch je bil takrat zelo vznemirjen in je izjavil, da ni Frühling, temveč on, Maier-Kaibitsch, odgovoren za vsa izseljevanja in da naj pričakuje v bodoče še večje akcije.

Nekdanji Maier-Kaibitschev sodelavec v uradu za utrjevanje nemštva in sedanjí član sekretariata socialistične stranke v Celovcu dr. Wanner, je kot priča izjavil, da je stenografski govor, ki ga je imel Maier-Kaibitsch po izselitvi koroskih Slovencev 10. julija 1942. leta v Celovcu. Tedaj je Maier-Kaibitsch dejal:

»Kdor še vedno verjame v kakšno jugoslovansko državo ali v zmago boljševizma, za tega tukaj ni mesta. Ker so imeli vsi priliko, da se nauče nemško, moramo slovenski jezik razumeti kot sovražno demonstracijo. Razlog za zaskrbljenost dokazuje bratstvo koroskih Slovencev s Slovenci na Gorenjskem. Zaradi tega je bilo potrebno izseliti vodilne sloje. Treba je sistematsko poskušati in vse, kar je slovensko, mora izginiti, pa tudi z nagrobnih spomenikov. Tudi vse slovenske knjige morajo izginiti. To zahteva zaštita rajha. Tudi na Gorenjskem bomo germanizirali 150.000 Slovencev. Smešna je trditve, da obstoji zaradi tega strah pred partizanstvom. Vsaka kritika teh ukrepov je neumna. Prebivalstvo Gorenjske, ki ga ne bomo mogli germanizirati, bo izseljeno.«

Dr. Wanner priča dalje, da je bila v cilju izselitve Slovencev iz Koroske in naselitve Nemcev na njihovih posestvih v Trbižu 27. septembra 1941. leta seja z zastopniki iz Berlina, ki so se je udeležili Maier-Kaibitsch in dr. Wanner sam. Na seji so sklenili, da bodo izdelali za gestapo seznam slovenskih posestev. Gestapo naj bi potem pozvala Slovence, naj prostovoljno prodajo svoja posestva, ako bi pa odbili, bi jih takoj spravili v taborišče.

Priča Adolf Picej je za dr. Wannerjem prošil za besedo in prečital članek iz knjige »Gorenjska te kliče«, kjer je poleg člankov gaulajterja Rainerja in drugih nacistov iskral tudi članek dr. Wannerja, ki propagira germanizacijo Gorenjske. Priča Picej je rekel, da je to dokaz za najtesnejše sodelovanje dr. Wannerja z Maier-Kaibitschem in da zahteva, da se zaradi tega tudi dr. Wanner postavi na zatožno klopi. Državni tožilec je izjavil, da bo stvar proučil.

Gestapo je bil le Kaibitschev izvršilni organ

Predsednik sodišča dr. Kugler je nato prečital več aktov nemške družbe za naseljevanje »DAG« in nemške družbe za preseljevanje in zaupno upravo »DUT«, ki nesporno dokazujejo, da je Maier-Kaibitsch odločil o vseh vprašanih izseljevanjih koroskih Slovencev in da je bila gestapo samo njegov izvršilni organ. Maier-Kaibitsch je v mnogih primerih zahteval izselitev celo takrat, kadar je gestapo izjavila, da ni policijskih razlogov za izselitev. Akti, ki so bili prečitani na večeršnjih preiskavi, istočasno jasno dokazujejo krivdo nacistične stranke in nemškega državnega aparata za zločine, ki jih je nacizem izvršil proti koroskim Slovencev. Maier-Kaibitsch ni mogel po prečitanih aktov odgovoriti nič drugega, razen to, da akti govore proti njemu.

V nadaljevanju dokaznega postopka sta bila zaslišana kot prič znana nacisti, ki sta slučajno v zaporu: Wilhelm Pilz, bivši krajslajter v Kamniku na Gorenjskem, in Peter Piron, bivši krajslajter v Beljaku. Pilz je odgovoren za streljanje talcev in ostale zločine v Kamniku za časa nacistične okupacije, toda nedavno je bil obsojen samo zaradi pripadnosti nacistični stranki. Pilz je poskušal kot priča razbremeniti svojega nacističnega pajdaša Maier-Kaibitscha, vendar pa je moral priznati, da je bil Kaibitsch visok nacistični funkcionar, da se je njegova oblast raztezala tudi na Gorenjsko in da je bil odločilni faktor za vsa izseljeniška vprašanja. Istočasno je Pilz potrdil, da je za vse zločine nacizma na Gorenjskem odgovorno vodstvo nacistične stranke v Celovcu, ki je stvarno vodilo tudi vso politiko na Gorenjskem. Nemški šef civilne uprave za Gorenjsko je bil samo izvršni organ celovskega vodstva nacistične stranke.

Nacistični krajslajter Piron je poskušal pred sodiščem igrati težkega bolnika. Piron je sedaj formalno v preiskovalnem zaporu, toda v resnici je v celovški bolnici in je brez dvoma resen kandidat za pobež. Piron jeclja, ko odgovarja na vprašanja predsednika. Končno je vendar priznal, da so organizacije nacistične stranke že več tednov prej vedele za preseljevanje in da so ob preseljevanju pomagale gestapu z obveščevanjem o družinah, ki naj bi bile izseljene.

Priča Sadounik je razkrinjal delo nemških vojnih sodišč, kajti bil je tolmač nemškega divizijskega sodišča v Celovcu. Po njegovi izjavi je divizijsko vojno sodišče v Celovcu obsojilo na smrt ogromno število slovenskih partizanov. Sodišče je večkrat vprašalo obtoženega Maier-Kaibitscha za njegovo mnenje.

Dalje je bil zaslišan kot priča — na svojo energično zahtevo — tudi Vinko Gröblacher, predsednik Zveze koroskih slovenskih izseljencev. Gröblacher je govoril o nečloveškem načinu izseljevanja. Iz njegove družine je bila izseljena tudi njegova stara mati, ki je bila težko bolna. Kljub neštumljnim intervencijam je Maier-Kaibitsch odbil povratek stare matere in to celo tedaj, ko ji je gestapo že dovolila zapustiti taborišče. Pričevanje Gröblachera ponovno potrjuje, da je imel Maier-Kaibitsch vse polnomočje v zvezi z izseljevanjem koroskih Slovencev in da gestapo ni mogla nitišar ukreniti brez njegovega dovoljenja.

Kot priča bi moral biti še v začetku razprave zaslišan vojni zločinec Meinhard Natmessnig, poleg Rainerja najvišji nacistični funkcionar na Koroskem v času okupacije. Vendar se je on šele danes pojavil pred sodiščem, ker ga prej miso mogli najti. Natmessnig je v teku

komentu so te priče dokazale odgovornost obtoženega zločinca in vseh tistih, ki so mu pomagali pri zločinskem delu raznarodovanja v prvi avstrijski republiki in potem pri »končni rešitvi« koroskega vprašanja z izselitvijo in fizičnim iztrebljanjem slovenskega ljudstva. Zato je vsekakor značilna izjava predsednika, da »priča ni tu zato, da predlaga, katere priče naj se pokličejo«.

Maier-Kaibitsch sam je moral priznati, da so bili vsi njegovi sodelavci v uradu, ki je odločal o izselitvi, z eno samo izjemo izključno domačini — Korosci. In to ne morda Korosci, ki so se bavili s koroskim vprašanjem šele od 14.—15. aprila 1942 dalje, temveč ljudje, ki so delali za to že od leta 1930, kot Hauptmanna Frinz, Kaplaner in današnji »socialist« dr. Wanner. Proces pa je pokazal še več: s Kaibitschevo politiko so se strinjali vsi koroski velikomislj sovinitisti in nacisti, ki so bili povezani med seboj v »Heimabundu«. Sam državni pravdnik je dejal, da se je pri zborovanju »Abwehrkämpferjev« maja leta 1942 v kolodvorski restavraciji v Celovcu strinjali z izselitvijo tudi današnji namestnik celovskega župana Kravnik, dr. M. Mühs, znani zastopnik klerofašistične diktature, pa je v pričevanju izjavil, da je bil v borbi za »nedeljivo Korosko z Maier-Kaibitschem vedno na isti črti«. Zato je tudi branil Maier-Kaibitscha pred aretacijo v času klerofašizma. Prav tako je z navdušenjem iz-

Delo zakonodajnih odborov Ljudske skupščine FLRJ

Beograd, 25. oktobra Včeraj je bila v posloju Ljudske skupščine FLRJ skupna seja zakonodajnih odborov Zveznega sveta in Sveta narodov pod predsedništvom predsednika zakonodajnega odbora Zveznega sveta Moše Pijade. Na dnevnem redu je bil osnutek splošnega dela kazenskega zakonika, Osnutek je obrazložil minister za pravosodje vlade FLRJ Ivo Frol.

Načelno diskusijo o osnutku splošnega dela kazenskega zakonika sta zakonodajna odbora nadaljevala ločeno. V zakonodajnem odboru Zveznega sveta so v diskusiji eodlovali ljudski poslanci: Maks Snuderl, Jakob Grgurić in Jerko Radmilović, v zakonodajnem odboru

Sveta narodov pa Miloš Carević, Ninko Petrović in Josep Rus.

Načelna diskusija v obeh zakonodajnih odborih se je nadaljevala danes popoldne.

IV. REDNO ZASEDANJE LJUDSKE SKUPŠČINE FLRJ BO 24. NOVEMBRA

Prezidij Ljudske skupščine FLRJ je s svojim ukazom z dne 18. t. m., objavljenem v Uradnem listu FLRJ, odločil, da se Ljudska skupščina FLRJ sklíče na IV. redno zasedanje 24. novembra 1947.

Volivna zmaga Ljudske fronte v LR Črni gori

Cetinje 25. oktobra. Pri volitvah v krajevne ljudske odbore 19. t. m. v LR Črni gori so prišle velike delovne množice v ogromni večini na volišče. V titograjskem okraju je od skupnega števila vpisanih volivcev prišlo na volišče 98,49%. Za kandidate Ljudske fronte je glasovalo 99,31%, v skrinjico brez liste 0,69%. V nikšičkem okraju je od skupnega števila vpisanih volivcev prišlo voliti 98,74%. Za kandidate Ljudske fronte je glasovalo 98,41%, v skrinjico brez liste pa 1,59%. V danilovgrajskem okraju je prišlo na volitve 96,17%, za kandidate Fronte je glasovalo 98,65%, v skrinjico brez liste pa 1,35%. V hercegovaškem okraju je prišlo voliti 97,17%, za kandidate Ljudske fronte je glasovalo 98,77%, v skrinjico brez liste pa 1,13%. V cetinjskem okraju je prišlo voliti 93,91%, glasovalo je 98,42% za Ljudsko fronto, za

skrinjico brez liste pa 1,58%. V andrijevaškem okraju je prišlo na volitve 95,93 odst. Za kandidate Ljudske fronte je glasovalo 98,23%, v skrinjico brez liste pa 1,87%.

Jugoslovansko-švicarski trgovinski sporazum

Beograd 25. oktobra. V Bernu je od 24. septembra do 15. oktobra zasedala jugoslovansko-švicarska mešana komisija, ki je sestavila nove izvorne in uvozne sezname predmetov za izmenjavo do konca septembra 1948. Med pogajanjí so ugotovili, da se je izmenjava blaga med obema državama v zadnjem času znatno povečala ter da so pogoji za nadaljnjo krepitev trgovinskih zvez. Pogajanja so se vodila v duhu medsebojnega razumevanja. Komisija je izdelala poseben protokol, ki ga je v imenu švicarske konfederacije podpisal Friedrich Bauer, v imenu FLRJ pa Zoran Budišin.

75 članska delegacija koroskih Slovencev s slovensko zastavo pred palačo medzavezniške komisije na Dunaju. Delegacija je zahtevala, da ji medzavezniška komisija dá možnost za ponovno, argumentirano obrazložitev zahtev koroskih Slovencev. Delegacijo je sprejel le sovjetski predstavnik Novikov.

Protesti zaradi napada na korosko mladinsko brigado

Beograd 25. oktobra. V zvezi z brutalnim napadom angleških okupacijskih in avstrijskih oblasti na prvo korosko mladinsko brigado, ki se je vrnila z gradnje proge Samac-Sarajevo, sta Centralni svet Ljudske mladine Jugoslavije in glavni štab mladinskih delovnih brigad poslala protestno pismo zavezniški kontrolni komisiji za Avstrijo. Centralni svet je poslal tudi pisma Svetovni federaciji demokratične mladine in mladinskim organizacijam v inozemstvu, ki so poslale svoje brigade na mladinsko progno, Svobodni mladini Avstrije in Koordinacijskemu komiteju britanske mladine.

zasišanja popolnoma pozabil, da nastopa kot priča. Izvršeni zločini so mu tako prešli v kri, da se je popolnoma vživel v vlogo obtoženca in pričel zagovarjati samega sebe. Sodnik ga je moral večkrat opomniti, da ni obtoženec on, temveč Maier-Kaibitsch. Proti Natmessnigu je bila razprava nedavno ustanovljena, češ da je nedolžen, toda ta osvoboditev dokazuje, kako avstrijska sodišča nočejo soditi niti takih nacistov, ki sami javno priznavajo svojo krivdo in svoje zločine. V pogledu Maier-Kaibitscha je priča Natmessnig izjavil, da je imel ta vse možnosti, da bi preprečil izseljevanje, a tega ni storil. Kakor večina ostalih zaslišanih nacistov se tudi Natmessnig ni mogel spomniti vzroka in podrobnosti o izselitvi koroskih Slovencev.

Ne Berlin in gestapo, temveč Avstrija in »Heimabund« so krivci

Ob razpravi proti vojnemu zločincu Kaibitschu

V vseh državah, ki so bile žrtve Hitlerjeve agresije, so ljudstva obračunala s tistimi elementi, ki so s svojo politiko pomagali, da je prišlo do te najhujše katastrofe za posameznico in državo. V Avstriji pa je že proces proti Schmidtu pokazal, da niti ni volje za preusmeritev politike. Može na najvišjih položajih so zagovarjali tega ministra, ki je Avstrijo povedel v največje zlo, in s tem izpovedali, da se strinjajo z njegovo politiko izdajstva.

Podobno sliko kaže tudi proces proti vojnemu zločincu Maier-Kaibitschu pred celovskim sodiščem. Ta proces, ki bi moral razgaliti vso sovinitično politiko zasluževanja in pomencjevanja našega ljudstva v zadnjih 25 letih in predvsem poslednjo peklensko akcijo izselitve, ki je bila hladnokrvno, preračunano in pripravljeno uničenje našega ljudstva, po svoji zanovitosti, izvedbi in cilju jasno kaže namen avstrijske reakcije, da bi skrbno prikrila ozadije, krivce in povzročitelje tega nemškega nasilja nad malim slovenskim narodom v osrčju Evrope. Niti sedaj, ko obravnava traja že teden

dni, še ni uspelo dobiti celotne slike o pripravah, obsegu, grozovitosti, materialni škodi in o žrtvah tega zločina. Nasprotno, vse kaže, da sodišče namerava skrbno čuva, da ne bi prišlo preveč stvari na dan in da bi svetovna javnost ne zvedela za resnične dogodke na Koroskem od leta 1920 dalje. Zato to dvoletno zavlačevanje in skrbno zoževanje procesa na leta, ko je nasilje doseglo višek in na osebo Maier-Kaibitscha. Vendar še tako skrbno pripravljena obtožnica, še tako perfidna izbira prič in porotnikov in še tako ozka pot obravnave niso mogli preprečiti, da ne bi do sedanjí potek dokazal, da krivda ni samo v izselitvi, da se ni pričela šele 14.—15. aprila 1942 in da Maier-Kaibitsch ni edini krivec.

A predsedniku in državnemu pravdniku očitvidno ni za to, da bi odkrili vso veliko mero krivde, da bi posegli po izhodišču te nečloveške zarote proti življenju koroskih Slovencev, tj. kamor so pokazale priče, ki so na lastni koži občutili zločinsko delo Maier-Kaibitscha. S svojimi izjavami in predloženimi do-

Mestno gradbeno podjetje v Celju dela napake

Precejšen delež pri gradnjah imajo letos tudi okrajna in mestna gradbena podjetja. Njihovo delo nudi zelo pestro sliko uspehov in žal tudi neuspehov in napak. Večina okrajnih gradbenih podjetij, ki so bila ustanovljena lansko leto, nima nikakršnih gradbenih in finančnih planov. Kdo je temu kriv? Velikokrat okrajne načrtno komisije. Gradbeni plan okraja: tri šole, dve hiši itd. O materialu ni v nekaterih planih prav nič govora. Maršikatero podjetje se le s težavo prebija skozi začetniške težave tudi zaradi pomanjkanja strokovnih moči. Kot pomanjkljivost pri delu bi navedli še slabo povezavo med njimi in ostalimi forumi na okrajih. Ni redek primer, da ti funkcionarji (n. pr. predsednik) na okraju ne vedo mnogo o podjetju, ki je za napredek komunalnega gospodarstva izredne važnosti. Uspehe, ki so jih dosegla ta podjetja,

zabili na pomoč in kontrolo tudi višji sindikalni forumi, kot KSS v Celju in zvezno tajništvo. Poglavlje zase je sodelovanje med samimi gradbenimi podjetji v Celju. Poleg mestnega in okrajnega gradbenega podjetja sta v Celju še dve večji podjetji republiškega značaja — »Beton« in »Gradis«. »Gradis« je n. pr. adaptiral stanovanjsko hišo v mestu, imel je postavljene odre do tretjega nadstropja. Potem pa je delo prevzelo Mestno gradbeno podjetje. »Gradis« je pospravil odre — mestno podjetje je postavljalo nove odre skoraj 14 dni. Zamuda časa je tako velika, da so kakršni koli izgovori neumestni.

Kako građe stanovanjsko kolonijo za Jožefovim hribom

Ko sem prišel na gradilišče, sem najprej stopil v barako in našel tam zbra-

nekaj lesenih stanovanjskih hišic. Predlog ing. Umeka, ki je trdil, da se takšne hišice zgradijo v nekaj tednih ali mesecih, so nepoučeni člani mestnega odbora sprejeli. Prostor so izbrali v dolinici, oziroma jami za Jožefovim hribom. Menda so že vnaprej slutili, da kolonija ne bo Celju v ponos. Ing. Znunderl pa je izdelal načrte, nakar so začeli »graditi«. Postavili so temelje za 36 hišic, kmalu pa se je izkazalo, da bodo štirje neuporabni, ker projektant ni opazil, da nad gradiliščem teče vod visoke napetosti. Stavbe pa ne smejo stati tik pod visokonapetostnim daljnovodom, ker je to nevarno. Eden od temeljev pa je postavljen v jami in je še kar sreča (za stanovalca, ki bi moral tukaj stanovati), da je nad njim daljnovod. Toda štirje temelji je 4x36 vreč cementa. To vsekakor ni štednja z materialom. Sicer pa je teren tudi drugače nepriladen, ker zahteva zelo veliko izkopa in zasipavanja.

Načrti, ki jih je izdelal ing. Znunderl, so slabi. Sobe 3x3 m in celo 2,40x3 m, so kaj malo primerne za stanovanja. Kleti ni, drvarnic tudi ne. Na mestnem odboru se že danes sprašujejo, kako bodo prebivalci spravili omare v sobe. Hodniki so ozki, zaviti — vrata majhna. »Menda bo treba žagati,« pravijo. Da o tem, da bo sonce le redkokdaj posijalo v to dolinico, niti ne govorimo. Načrti so sli skozi roke članov mestnega izvršnega odbora. Če že inženir tega ni vedel, bi morali vedeti vsaj ti. Vedeti bi morali tudi, da je les drag in da ga nam manjka. Sedaj so sicer začeli zidati z opeko, toda menimo, da bi bilo veliko boljše, če bi z istim denarjem in istim materialom zgradili v mestu dve prav lepi stanovanjski hiši. Kajti te zasile barake bodo vražje drage. Vozniki n. pr., ki so vozili pesek, so morali v peskolomu na drugi strani Jožefovega hriba tudi po tri ure čakati, da je bil voz naložen. Norm pri izkopu ni bilo.

Kolonija še letos ne bo gotova, čeprav je bil rok do 1. maja 1947. Prerokovanja ing. Umeka o hitri in zasilni izgradnji se torej niso uresničila. Kdo je temu kriv?

Okrajno gradbeno podjetje

Okrajno gradbeno podjetje v Celju boleha kot mestno na brezplanskem delu. Letnega plana za objekte okrajnega značaja nimajo. Plan imajo samo za republiške gradnje. Vodja podjetja sicer pravi, da je 70% letnega plana izpolnjenega, toda to je številka brez opore. Podjetje gradi precej objektov in je to pri majhnem številu delavstva kljub vsemu lep uspeh. Zgradili so 5 sadnih vsuilnic. V Laškem gradi podjetje stanovanjsko hišo in pralnico, na Planini zdravstveno postajo. Vseh objektov, ki so gotovi ali pa v gradnji, je 20.

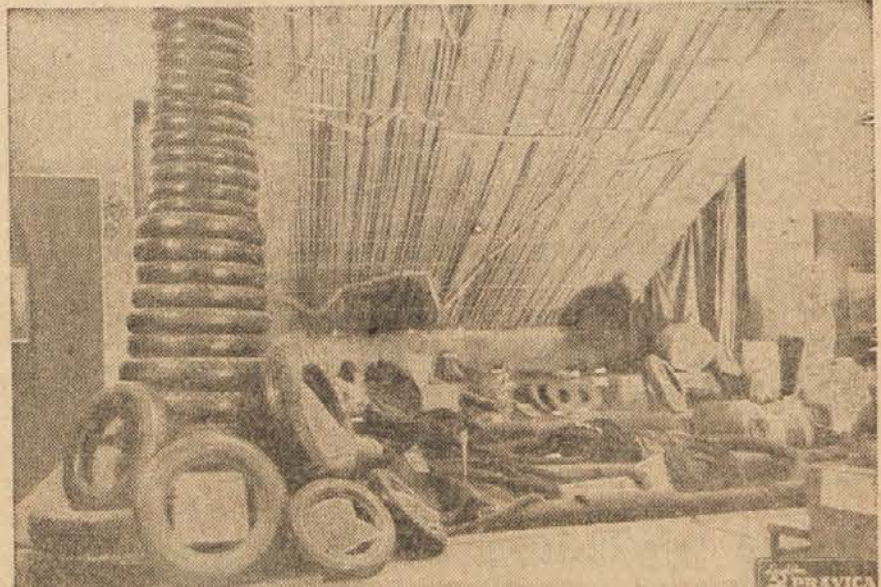
Slabo pa dela sindikalna podružnica. Studija nimajo. Delavci ne vedo mnogo niti o planu podjetja, pa tudi o vsedržavnem ne. Ne vedo pa tudi drugih stvari. Štiri tovarišice so zahtevale akord, oziroma normirano delo. Polir pa jih je nagnal: »Kaj akord, odpuščene boste, če take trosile!« Tovarišice so seveda odšle, preden jih je polir »odpustil«. Po vsem tem je videti, da na sestanku sindikata tudi kaj malo govore o normah.

Okrajna in mestna gradbena podjetja delajo napake, ki mnogo škodujejo razvoju komunalnih podjetij. Treba bi jih bilo naglo odpraviti.

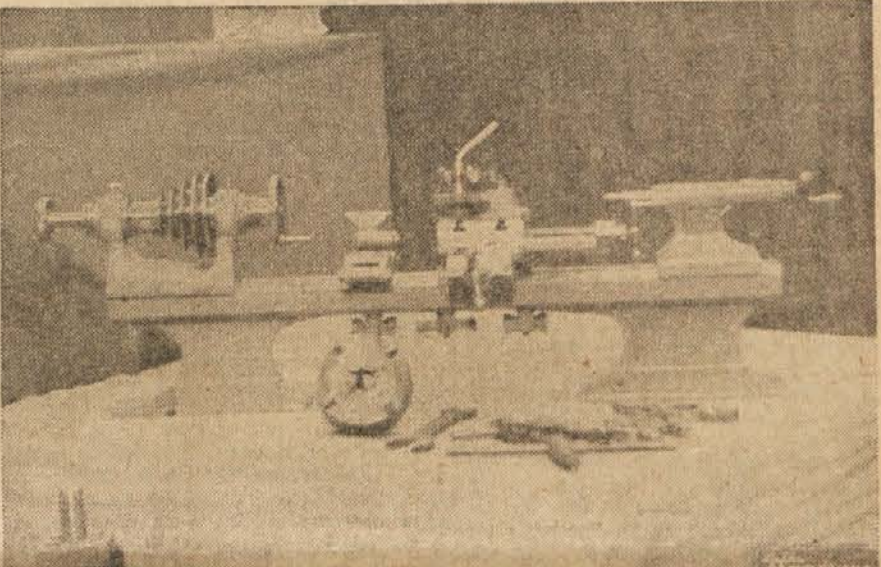
»Razstava dela« v Kranju

Na »Razstavi dela« v Kranju so zastopane vse tovarne vsega kranjskega okraja. Predilnica iz Trziča s svojimi okusno izloženimi proizvodi; med njimi leži razprostrta zastava, ki so si jo priborili kot najboljši delovni kolektiv tekstilcev Jugoslavije. Tekstilna šola v Kranju predočuje načrte o svojem delu ter načine sodobne izobrazbe tekstilnega naraščaja. Tu so razstavljeni precizni izdelki tovarne »ISKRA«, kakor radijski ojačevalci, električni števeci, precizne ključavnice, projekcijska kinoaparatura, za katero se

posebno zanimajo inozemci, Čehi, Madžari, Italijani in drugi. Tovarna »INTEKS« razstavlja model svoje povečane in modernizirane tovarne ter drugih izdelkov. Zastopana je nadalje čevljarska industrija iz Trziča, kakor tudi tovarna kos in erpov. Izložba »Naše knjige«, ki je ob vhodu, je prav okusno urejena. Podružnica Čebelarstva društva v Kranju ima tu lično urejen kotiček, kjer je vse, kar zanima naprednega čebelarja. Razstava vzbujta veliko zanimanje vseh slojev delovnega ljudstva, šol in različnih ustanov.

Tovarna gumijastih izdelkov »Sava« razstavlja vse vrste gumijastih izdelkov — od trpežnih avto-plaščev do najfinejših medicinskih reči. Zadnja stena je ogromen grafikon o delu tovarne v povojnih letih.

Miniaturno izdelana stružnica, delo vajencev vajeniške šole v tovarni fine mehanike »ISKRA« v Kranju. Tovrstne stružnice se uporabljajo v precizni mehaniki.

Hišica stanovanjske kolonije za Jožefovim hribom, spredaj betonski temelji, ki je bil zaman postavljen.

torej zmanjšujejo napake, ki jih je treba odpraviti, sicer o izvršenih planih oziroma nalogah to leto ne bo mogoče govoriti. Poglejmo, kako je v Celju.

Mestno gradbeno podjetje nima letnega plana

Mestno gradbeno podjetje ima okoli 200 delavcev in 10 administrativnih oziroma tehničnih moči. Menda tolikšno število delovnih moči v vodstvu zadostuje za redno poslovanje podjetja, če je delo pravilno organizirano. Mestno gradbeno podjetje je bilo ustanovljeno minulo leto. Letos je prevzelo precejšnje število objektov v gradnjo. Navedli bi najvažnejše gradnje: instalacijska delavnica, mizarska delavnica, ena stanovanjska hiša v mestu, lastno skladišče, zgradilo je sadno sušilnico v Gošnici in prevzelo v adaptacijo in dograditev več ostalih objektov v Celju. Gradi tudi stanovanjsko kolonijo za Jožefovim hribom. Za vse te gradnje Mestno gradbeno podjetje nima nikakršnega letnega in tudi ne mesečnega plana. Posledica tega so napake, ki zavirajo delo; norme niso dosledno uvedene, gradilo le počasi, in tudi sindikat še zdajka ne izpolnjuje nalog, ki bi jih moral. Omenimo naj, da so po-

nih precej delavcev — pri vinu, ki pa so ga naglo skrili. Pogovoril sem se z njimi. Danes mi je jasno, zakaj delavci med delom počivajo. Norm ni! Delavci so se pritoževali, da o normah ne vedo nič. Nekateri so sicer trdili, da delajo po normah, toda iz izplačilnih listov, ki so jih kazali, je bilo razvidno, da imajo urno mezdno. No, potem pa vidi, kako imajo urejene norme. V upravi namreč pravijo, da imajo norme tam, kjer je to »možno«, in tudi da izplačujejo po normnem sistemu.

Prišel je polir in grobo nagnal delavce. Disciplina na gradilišču na ta način ne bo kaj dosti popravila. Mislim, da se bodo delavci kljub takim nastopom še vedno zbirali pri vinu, če ne bo norm in če ne bo na sestankih članov sindikata govora o disciplini — o zavestni disciplini.

Ogledali smo si kolonijo, ki jo gradijo že od lanskega leta. Okoliški prebivalci pravijo, da ne gredo na nobeno drugo prostovoljno delo kot sem, samo da bo kolonija enkrat gotova. »Takega mečkarnja še nismo videli,« pravijo.

V Celju je kot povsod v Sloveniji, pomanjkanje stanovanj. Zato so na MLO odločili, da z največjo naglico sezidajo

Vzgoja naših bodočih industrijskih kadrov v ČSR

Živim v velikem mladinskem kolektivu. Kot pedagog in vzgojitelj imam mnogokrat priliko čutiti kaj vse čutijo mlada srca. Kaka ljubezen do domovine, kakšno zasledovanje njenih uspehov na področju izgradnje in obnove, kako globoki dojmi ob otvoritvah novih tovarn. Ko zvečer pred zasluženim počitkom razgremo naše dnevno časopisje, to je življenje... vsak je našel tu nekaj novega, vsak hoče pojasniti... naša država je napredna, lepa, srečna... Joj, da bi se že mogli vrniti v njeno okrilje. Mar za to, ker nam je tu slabo? Ali smo se navežali svojega vsakdanjega dela? Nel Bratje Čehi in Slovaki so nam dali najboljšo kar imajo, mladina se uči v najboljših tovarnah, dajajo nam dobro hrano z raznimi priborili, skratka skrbijo za nas več kot bratjski. Zakaj si torej žele naši mladeniči vrnitve v domovino. Odgovor je lahak: »Stati pri stroju in delati za rodni dom, telmovati, postati udarnik, novator... pomagati domovini pri graditvi.

pa se jih mladina tembolj veseli. Vsebinsko si medsebojno razdele po enakih deležih. Delitev se vrši največje v odsotnosti vzgojitelja. Tudi vsebina pisem je last vselj, saj vsi tako radi poslušamo vesti iz domovine.

Ko sonce pošilja prve žarke na zgradbo impozantnega interneta, ki je dal preko noči 600 mladim telesom potrebne počitke, že se začujejo prvi akordi koračnice. Budnica. Zvočniki v vseh sobah naznanjajo, da je dovolj počitka, da je treba s pesnjami na delo. Najhitrejši mladinci so že pri umivalnicah, drugi si urejujejo postelje, a poslednji zaspanci se še pretegujejo, toda kmalu tudi oni slede ostalim in hočejo svojo zamudo nadoknaditi v hitrem tempu. Vzgojitelji nadzorujejo, da se hišni red do potankosti izvede, da se mladina v hladni vodi primerno osveži, da reditelji osnažajo sobe, da so postelje v vzornem redu in da se v omarah ne gomilijo ostanki hrane. Naša mladina se je tako navadila na red, da nima vzgojitelj ni-

kakega opravlka in da so opomini nepotrebni.

Kmalu so ti jutranji opravki opravljeni in že se zbirajo mladinci na prostornem igrališču pred internatom. Tu se razdele na več skupin za jutranje telovadbo. Poleg še jutranje telovadbe imajo vajenci še štiri ure tedenske telovadbe, kjer goje vse panoge lahke atletike in sporta. Tu vadijo tudi proste vaje za sokolski zlet, ki se ga bodo kolektivno udeležili. Iz tega sledi, da bo po povratku v domovino dobila naša država tudi 3.000 dobrih športnikov in telovadcev. V zimskem času gojimo predvsem drsanje in smučanje. Po končan telovadbi gredo v jedilnico, kjer je okoli 800 sedežev. Izdajanje jedil se vrši zelo hitro. V pol ure dobe vsi omladinci svoj prvi obrok, a malico si vsakdo nese s seboj. Pripomniti moram, da se pripravi jedil mnogo več, nego je številčno stanje omladincev, to pa zato, ker imamo tudi take mlade tovariše, ki imajo večjo potrebo, pri nas pa je načelo, da mora vsak omladinec vstati od mize sit.

In že se pomika mlada vojska Titova, prepevajoč partizanske pesmi proti zavodom. Njih lica niso otožna, iz njih žari radost do dela, njih roke hočejo ustvarjati. Delo jim je dnevna potreba in stroj tovariš. Ko sedaj razmišljamo, kaj bi poslali na razstavo v Beograd, se mladinci ponujajo: »Družo, ja ču izraditi savršen parni stroj!« Ja bih opet hteo, da pokažem maršalu, da sam se usavršio u struženju čelika, pa bih mu izradio šah.« Elan naših omladincev je na višku, holenje po dosegi vsestranske in specialne popolnosti nepopisno. V velikih delavnicah hoče omladince poznati funkcijo vseh mogočih strojev. Drugo leto so že zaposleni naši mladi tovariši v proizvodnji in so razmešeni po raznih objektih, kjer se izdelujejo stroji svetovnega slovesa. Še med odmorom, ko zvečijo kruh, motrijo stroj in se prijetno razgovarjajo s starejšimi delavci, ki strežejo stroju. Naši mladinci hočejo vse videti, vse slišati in vse vedeti. Naša industrija bo dobila izvrsten naraščaj, ki bo porok, da bo naša industrija zvečela, ki bo porok, da bo naš prvi petletni plan do potankosti uspel. In še nekaj bo naša domovina pridobila, kader učitelj, ki bodo imeli vsi potreb-

no kvalifikacijo za poučevanje na strokovnih šolah in učiteljev-vzgojiteljev, ki bodo imeli vsi potrebno prakso za vodstvo vajeniških domov in mladinskih internatov. Za časa svojega bivanja v ČSR bodo imeli vzgojitelji priliko videti notranjo ureditev vseh najboljših domov in bodo svoje izkušnje, ki so si jih pridobili tu, prikrojili strukturi in potrebam svoje domovine. Naši kadri se usposablajo za svoj bodoči poklic pri inštruktorskih praktikah, ki imajo primerno šolsko predizobrazbo in dolgoletno prakso v delavnici. Tako gre naš mladinec postopoma iz roke v roke... začel je s piljenjem, brušenjem varjenjem... a danes že samostojno izdeluje sestavne dele raznih strojev, ali dela na montaži strojev. Vsa omladinca, ki zapusti tovarno, mora biti popolnoma vešč svojega poklica, mora biti avtomehanič in voziti avto, mora znati pisati na stroj in poznati knjigovodstvo in korespondenco. Da bi na mladinci ne občutili dolgo-

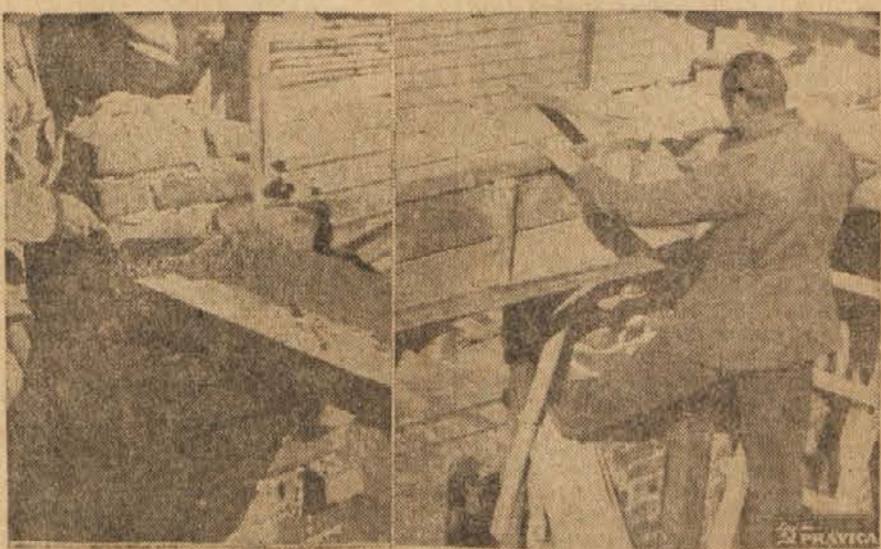
časja, so ves dan zaposleni. Popoldne, ko so prosti, imajo razne športne igre, potem sledil pouk v strokoznanstvu, ali imajo šolo materinščine, ali igrajo v igralnici šah, ali delajo v raznih krožkih ona dela, ki jih najbolj zanimajo (jadralno letalstvo, fotografija, risanje itd.) Po večerji se zbere okoli radia ter poslušajo vesti iz domovine. Ker dobivajo iz domovine časopise, imamo vsak drug večer čitalni krožek. V teh krožkih zasledujemo ves razvoj v domovini, proučujemo petletni plan in govori naših vodilnih mož doma in na svetovni pozornici so nam prav tako znani in nam dajajo pobudo za vztrajno delo. Omladinci med seboj tekmujejo v šoli in v delavnicah, prav pridno pišejo stenočase, tekmujejo v higijeni, v štedenju denarja itd. Zelo lepo se naša mladina udeležuje tudi na kulturnem področju, saj imamo javne nastope pred česko javnostjo, večkrat pa imamo tudi skupne nastope s česko mladino.

Kus Vilko.

OKRAJNE POSLOVNE ZVEZE IN OKRAJ. LJUDSKI ODBORI!

Posiljajte točna poročila, kako poteka razdeljevanje semen na vašem področju! Posiljajte tudi poročila o stanju zalog semenskega blaga! Če še nimate točnega pregleda, takoj ugotovite stanje po Naprozah na vašem področju! Bodite v čim tesnejšem stiku s terenom in vodite točno dnevno evidenco!

ZOPET NOV NAČIN ZIDANJA

Slika levo: zidar polaga betonirano preklado; na desni: tesar pa pripravlja šele opaž za betoniranje okenske preklade po starem načinu. (O novem načinu zidanja smo poročali v četrtkovi številki.)

Naši učenci pri teoretičnem pouku.

V ptuškem okraju so izvedli 60% plana jesenske setve in pripravili 80% zemlje za ozimino

Ptuj, 25. oktobra. V šestem tednu jesenske setvene kampanje smo, kmetje 91 krajevnih odborov ptuškega okraja premagujejo skoraj neverjetne težave, ki so posledica večmesečne suše. Če se pelješ od Zlatolice proti Ptujju in ostalim žitornim predelom okraja lahko vidiš traktorja in vprežno živino ki vlečejo pluge in brane in pušajo za seboj oblake prahu. Tu pa tam moreš srečati skupino ljudi, ki z motikami in celo krampji razbijajo grude, ki jim brana ni kos. Toda delo dobro napreduje. Jesenska setev je v polnem razmahu.

Iz evidenčnih pol na okrajnem kmetijskem odseku v Ptujju pa lahko dobiš popolnoma drugo sliko o poteku setve. Po poročilih tovarišev iz krajevnih odborov so v ptuškem okraju izvedli le 7,5% plana jesenske setve pšenice, rži in ječmena. Dejansko ni tako. Do večraj so pridelovalci posejali 60% predvidenih površin z ozimno pšenico, ržo, ječmenom, sorščico in oljno repico, dočim je pripravljeno — zorate in povlečene — zemlje za jesensko setev že okrog 80%.

Poročanje o izvajanju setvenega plana je torej silno pomanjkljivo. Od 91 krajevnih odborov jih redno poročajo le 22. Tovariši iz odborov Ptuj, Spuhlje pri Ptujju, Stotrec, Velika Nedelja, Mestni vrh, Jirčevci in drugih pošiljajo poročila o poteku setve točno veako soboto, od-

borniki iz Stojncev, Slatine, Pavlovec, Gorišnice, Cretkovec in drugih 18 odborov pa so komaj enkrat ali dvakrat poročali iz ostalih 46 krajevnih odborov pa sploh ni poročil o setvi. Med te spadajo odbori Cirkovci, Moškancji, Pleterje, Starše, Slovenja vas itd., torej kraji Dravskega in Ptujkega polja, ki obsegajo doberšen del okrajne površine za ozimne kulture. Med temi, ki ne poročajo, je tudi nekaj haloških vasi in krajev drugih hribovskih predelov, kjer je bilo do sedaj zaradi suše nemogoče sejati, čeprav je zemlja že pripravljena. Zdaj bodo začeli tudi tu sejati ozimino.

Prav zato se mora kmetijski odsek pri okrajnem odboru v Ptujju posluževati evidence očitvecev. Aktivisti in tovariši iz odseka samega veak dan obiščejo skoraj ves teren. Tako zasilno mašijo luknjno, ki je nastala po malomarnosti tovarišev iz krajevnih odborov. Toda tudi aktivisti in tovariši iz kmetijskega odseka okraja ne ravnaajo prav, ko na terenu zbirajo podatke o izvajanju setve in nato poročajo v Ptuj, vaškim odbornikom pa ne tolmačijo dovolj važnost dnevne evidence nad izvršenim delom in nujnosti rednega poročanja. Dogaja se namreč, da marsikateri krajevni odbor nima pregleda nad delom kmetovalcev, ne ve, koliko so že zorali in koliko posejali. Vedo pa prav dobro za vse to okrajni aktivisti, ki vaščanom pomagajo pri izvajanju setvene kampanje.

KRATKE VESTI IZ VSE DRŽAVE

Prvo dvigalo, izdelano v naši državi, so montirali v zagrebški tovarni bombazevinastih izdelkov. Ima nosilnost 1000 kilogramov. Izdelala ga je tovarna elektrostrojarska »Rade Končar« v Zagrebu.

Letos so olive dobro obrodirale. Obiranje oliv v Dalmaciji se je začelo v drugi polovici oktobra. Ker je tudi kakovost oliv letos boljša, pričakujejo, da bo letošnje olje zelo dobro.

Največjo garažo za kamione v državi gradijo v Beogradu. V nji bo prostora za nad 120 kamionov. Ob garaži bodo uredili tudi velike delavnice za popravilo kamionov.

Nova stanovanjska naselja v Slavonškem Brodu. Stanovanjska stiska v tem industrijskem kraju, kjer je zaposleno mnogo delavstva in kjer med vojno ni ostal skoraj kamen na kamnu, je bila zelo h. da. Podjetja so se lotila velikih stanovanjskih gradbenih akcij. Doslej sta bili gotovi že dve naselji: tovarne vagonov in mestnega ljudskega odbora. Zidajo pa še vedno precej. Sredi mesta gradijo veliko stanovanjsko hišo, ki bo imela 50 stanovanj. Kmalu bo dograjen »Grand hotel«, ki bo imel 35 sob. Nadalje popravljajo številna javna poslopja.

Tovarna aluminiziranih barv je začela obratovati v Ptujju. Obrat je počel več let. Zdaj tovarna obratuje le do tretjine svoje zmogljivosti. Kmalu pa bo začela delati s polno paro. Njen glavni izdelek je aluminizirani minij, ki ga uporabljajo za prevleko železnih konstrukcij, da jih ščitijo pred rjo.

Prezimovališča za rečne ladje urejujejo pri Beogradu ob Savi in Donavi. Stara Jugoslavija ni imela nobenega prezimovališča in pozimi so propadali številni plavni objekti. Ze lani so začeli urejevati prezimovališča, letos jih pa bodo pripravili še več, tako da bo večina ladij nozimi dobro zavarovana.

Zagrebski odsek avtomobilske ceste »Bratstva in enotnosti« bo 2. novembra izročil promet. Člani Ljudske fronte v Zagrebu so se obvezali, da bodo zgradili svoj odsek ceste do proslave 30letnice Oktobrske revolucije. Delo pa bo končano pred rokom. Cesto bodo slovesno izročili prometu v nedeljo, 2. novembra.

Obnova tovarne špirita v Kreki (Bosna). Tovarna špirita in ogljikove kisline v Kreki je bila med vojno uničena do 70%. Ze maja 1945 je obnovljen oddelek za kvas. Najbolj je bil prizadet oddelek za špirit. Vsa obnovitvena dela bodo končana do konca tega leta, tako da bo tovarna lahko začela ob novem letu obratovati s polno paro.

Graditev velikega pristanišča v Beogradu. Beograd bo postal še pomembnejše križišče rečnega prometa, zlasti, ko bo rečni promet po zgraditvi velikega prekopa Donava — Tisa — Donava mnogo živnejši. Zato pa potrebuje primerno rečno pristanišče. V stari Jugoslaviji so začeli graditi novo pristanišče že leta 1936, toda bolj kakor gradili so kradi in goljufali. »Graditve« so polnih pet let do vojne. Med vojno je bilo razdejano še staro pristanišče. Zdaj v prvem letu petletke, smo pa že zgradili velika pristaniška skladišča in uredili 250 m obale. Razen tega pristanišča ob Savi bo med petletko zgrajeno še eno tovarno na desnem bregu Donave. Delati bodo začeli že prihodnje leto.

Letos gradijo v Vojvodini 5.414 raznih objektov. Med njimi jih je 4.292 zveznega, 365 republiškega in 787 lokalnega pomena. Investicije znašajo 1.440 milijonov din ter so petkrat višje kakor lani. Doslej je bilo gotovih že 316 poslopij, po večini zveznega pomena.

Zgledna kmetijska delovna zadruga. Ljudska fronta v Beogradu je v priznanih izrednih delovnih uspehe obdarovala s kmetijskim orodjem kmetijsko delovno zadrugo »Marko Orešković« v Pakovu pri Veliki Kikindi (Vojvodina). Ta zadruga bi morala letos oddati obvezno 12 vagonov pšenice. Kontrahirala je, da bo oddala 16 vagonov, v resnici je pa oddala 28 vagonov pšenice. Obvezno bi morali oddati 30 vagonov koruze, oddali je pa bodo okrog 100 vagonov.

Ustanovitev oljarske industrijske šole v Zagrebu. Šola je začela delovati v zagrebški tovarni olja. Pouk bo trajal tri leta. Absolventi bodo postali pomožni mojstri. Prihodnje leto bodo zgradili veliko šolsko poslopje, tako da bo nova šola lahko sprejela 300 učencev.

Kmetijske postaje bodo letos zorale nad 900.000 ha zemlje v vsej državi. Zdaj je v naši državi nad 100 kmetijskih strojnih postaj. Leta 1945 so kmetijske strojne postaje zorale okrog 230.000 ha, lani nad 600.000, letos pa bodo že nad 900.000 ha. Spomladi so zorale (globoko oranje) 500.000 ha.

Tri mesece in 21 dni pred rokom je izpolnila letošnje proizvodno nalogo največja makedonska tekstilna tovarna, ki obratuje v Skoplju. Podjetje je bilo ustanovljeno z združitvijo več manjših tekstilnih obratov.

Iz partizanskih let

(Izbior proze. Uredil in uvod napisal Josip Vidmar. Slovenski knjižni zavod v Ljubljani 1947)

Precej razširjeno je mnenje, da vojne, nemiri in krize umetnostni razvoj ovirajo in onemogočajo. Vendar pa je v tako splošni obliki ta trditve napačne. Gotovo je, da je fašistična okupacija zadušila v zelo veliki meri kulturno življenje zaslužjenih ljudstev, da je zatrla svobodo mišljenja in umetnosti kot pri lastnem narodu tako pri drugih in da kapitalizem v štadiju svoje krize in ideološke reakcije umetnosti maši usta in ji izvija ustvarjalno dleto iz rok. Nasprotno pa osvobodilne vojne in zmagovite borbe zatiranih razredov umetnosti pospešujejo, ji dajejo važno vlogo v borbi za napredno obliko sveta in ji dejansko šele omogočajo pravo svobodo izraza.

Nič drugače se ne postavlja vprašanje danes, konkretno, ob slovenski slovesni umetnosti v dobi narodno osvobodilne borbe in v dobi po zmagi. »Narodna osvobodilna borba je preobrazila vse življenje,« ugotavlja v »Uvodu« Josip Vidmar. Dalje pravi, da so strahovite žrtve, ki jih je slovensko ljudstvo dalo za svojo nacionalno in socialno neodvisnost ter ogromni uspehi borbe pretresli vse tvorne sile v našem življenju in dvignili na površje nove, doslej nerazvite ter zatirane. Umetnost ima tedaj perspektive, kakršnih ni imela nobena doba slovenske kulture doslej. Največja genija, Prešeren in Cankar, sta se izžrpala v borbi z oblastjo in z omejeno okolico. Slovenski umetnik bodočnosti bo svoje sile lahko usmeril v bolj mogočne borbe in jih bo lahko razvil. Seveda pa bi bilo krivično, če ne bi uvidevali, da še zmerom obstoja vrsta drobnih ovir v življenju naših umetnikov — zaposlenost na mnogih področjih neposrednega življenja, pomanjkanje strokovne kritike in diskusije, pomanjkanje tesnejšega kontakta z vodilnimi umetniškimi središči sveta in večkrat pomanjkljiva slovesno teoretična izobrazba. Važnejša ovira kot našete pa so usledile stare miselnosti v nas, ostanki pogledov slovenske malomeščanske družbe, med katere spada tudi misel o umetniku — bohemu in o razkolu med umetnikom in družbo. »V delu se bo mo najlaže in dokončno zedinili,« je pisal Lenin Gorkemu.

S takimi mislimi ob pregledovanju in prebiranju knjige »Iz partizanskih let« je treba najbrž gledati in razumevati rast naše nove proze ter jo v seeljem in zaupanjem spremljati. O dokumentarnem pomenu vsakega resničnega dogodka seveda ni diskusije. Vsako dejstvo iz narodno osvobodilne borbe je dragoceno kakor prelita kri. V tem je prvenstvena vrednost knjige »Spomini na partizanska leta«, ki jih je zbral Ferdo Godina. V Vidmarjevem izboru pa so izpregotvili umetniki, ki so se na ta ali oni način udeležili narodno osvobodilne borbe. Njih-

ov način pisanja in njihove ideje ter notranja ideološka vsebina njihovih umetnin so predmet kritike. — Urednik je zbral po večini že objavljene stvari, kar vrednost knjige zmanjšuje. Seveda pa je treba reči, da so sestavki kakor Kranjec »Stara jablana«, Prežihov »Stari grad«, Magajna »Marok« res dobro izbrani in pisatelja dostojno predstavljajo. Manj tipično za posamezne avtorje je n. pr. izbran Bartol »Dva stavka«, Ferdo Kozak »Domovina«. O obeh pisateljih imamo iz njunih del večjo in pomembnejšo predstavo. Poleg starejših umetnikov (Kraigher, Kozak, Seliškr) imamo lepo vrsto prav mladih (Kosmač, Potrč, Segar, Brejč). Posebno prijetno presneti Grabeljšek »In vendar je storilo, kjer se pokaže lep talent, ki ga bo treba pozorno spremljati. — Pri tem izboru proze je dobro videti značilne črte slovenske sedanje proze sploh. Po večini so te novele in črtice predvsem omejene na opise nekich dogodkov in na dialoge, ki so se ob teh dogodkih razvijali. Orisan je tudi notranji razvoj posameznih oseb (Kranjec, Kosmač, Grabeljšek). Manj pa je v teh sestavkih kot sploh v slovenskem sodobnem slovstvu velikih miselnih borb med posameznimi slabšci, med predstavniki napredka in reakcije, partizanske politične osvobodilne linije in domačim fašizmom, skratka: malo, premalo je v naši literaturi predstavljena ideološka borba, ki je bila prav tako živi del vsesplošne borbe za svobodo. Ideološka borba se na spremenjenih pozicijah nadaljuje tudi po vojni in v tej smeri, mislim, ima naše slovstvo prav posebno važne naloge. V pričujočem izboru najbolj ustrežata takim smerem Mira Pucova »Vrednost življenja« ter predvsem Juž Kozak »Obiskal sem znanec«.

Urednik Josip Vidmar je knjigo dobro komponiral. Prvi pisatelj govori o aktivistu v blokirani Ljubljani, slede slike iz lagerjev, ki se stopnjujejo v dramatične prizore okupatorske terorja doma. Nato se polagoma pričinja razvijati druga tema — upor v gozdovih, zbiranje prvih odredov in prve akcije. S Ferdom Kozakom »Domovina« nastopi sinteza obeh delov — pogobljeni konflikti med okupatorjem in ljudstvom v vstaji, junaka dejanja in simbol primorske borbe »Očka Oreš«. Zadnji izpregotvili Juž Kozak s svojim značilnim smislom za miselno sintezo in dostojno zaključitvijo, kar nam je knjiga povedala. — Vidmarjev uvod je javnosti že znan z literarnega večera starejših književnikov za progo Samac—Sarajevo. V njem so dovolj jasno povedane naloge naši novi književnosti, kakor jih je zasnoval človek, ki je dolgo razmišljal o literaturi in ki je tudi sam med prvimi udeleženci narodno osvobodilne borbe.

Dr. Jože Kastelic.

Naloge tolminskega okrajnega podjetja »Mlekosir«

V smislu splošnih predpisov za trgovino z mlekom je v tolminskem okraju oddaja mleka obvezna, pač pa so preležki v svobodni prodaji. V tistem delu tolminskega okraja, ki je bil do nedavnega pod upravo Angloamerikancev, bodo predpisi o obvezni oddaji mleka in ostalih pridelkov stopili v veljavo šele 1. januarja 1948, ko bodo tudi ti predeli vključeni v plan tolminskega okraja.

V Tolminu smo imeli republiško podjetje »Mlekoindustrija«, ki je v avgustu postalo okrajno podjetje in je bilo preimenovalo v »Mlekosir«. Za to podjetje količina mleka, ki ga dobiva z nakupom celotne obvezne oddaje, ni zadostna, posebno še zaradi tega, ker kmetje oddajajo obvezen del mleka neorazmerno razdeljen na vse leto in je posebno v mesecih, ko je živina v planinah, oddaja malenkostna. Zaradi tega tudi kapaciteta podjetja ni polno izkoriščena skozi vse leto.

Ker ima skoraj vsaka vas svojo zadržno mlekarino, kjer izdelujejo poleg ostalih mlečnih proizvodov tudi sir, in ker so te mlekarne raztresene tudi po planinah, ni za izdelovanje sira enotnih postopkov. V zvezi z vedno naraščajočo prodajo sira po tržiščih izven okraja bi bilo nujno izvesti proizvodnjo tipiziranega in kvalitetno čim boljšega sira in se pri tem omejiti na izdelavo nekaterih vrst sira, kot n. pr. tolminskega, ementalkega in trapistovskega.

Problem izdelave tipiziranega sira na planinah se da rešiti edino z ustanovitvijo centralnih sirarn, katere bodo povezane — po potrebi — z bližnjimi postajami s krajsimi čiznicami. Razen tega je potrebno tudi centralno tehnično vodstvo, za katero bi najbolj ustrezalo okrajno podjetje »Mlekosir«. Iz teh perspektiv izhaja jasna potreba ožje povezave že obstoječih zadržnih mlekarin s podjetjem »Mlekosir«, ki je že pričelo sklepati pogodbe s posameznimi zadržgami za pogodbeno oddajo prostih pre-

sežkov mleka in mlečnih proizvodov. S svoje strani jim bo okrajno podjetje »Mlekosir« nudilo vse potrebno pomoč pri izdelovanju tipiziranega sira.

Posamezne zadržge se dobro odzivajo in sklepajo pogodbe, ker se zavedajo širših perspektiv pri sodelovanju s podjetjem »Mlekosir« in se odpovedujejo kupčijam z raznimi špekulacijami. To je ponoven dokaz zavednosti ljudstva, ki je že med narodno osvobodilno borbo z mlekom in mlečnimi izdelki podpiralo partizanske jedinice in ki se sedaj s sklepanjem pogodb za odkup prostih presežkov s strani okrajnega podjetja »Mlekosir« aktivno vključuje v borbo za izpolnitev in prekošenje petletnega plana.

To pa ne bo v korist samo zadržgum, ki bodo po navodilih okrajnega podjetja izdelovale sir in ostale mlečne proizvode, ki bodo kvalitetno na višini, ampak tudi našemu izvozu, ki si bo zagotovil trg s kvalitetnim blagom in okrajnem podjetju »Mlekosir«, ker bo na eni strani z obvezno, na drugi strani s pogodbeno oddajo zadostno oskrbovan z mlekom in bo lahko polno izkoriščal svojo strojno kapaciteto, s tem pa da bo prevzemal mlečne proizvode od posameznih zadržg, bo imel kontrolo nad blagom namenjenim za izvoz.

Vlada LRS je ob priliki priključitve odobrila kredit 9 milijonov dinarjev za melioracijo planin in 5 milijonov dinarjev za povečanje »Mlekoisra«. Do sedaj je »Mlekosir« imel 3 kote za izdelovanje sira in oddelek za izdelovanje masla. Pred kratkim si je podjetje nabavilo moderne stroje za pasteurizacijo mleka s hladilnimi napravami in ima v načrtu še letos nabaviti nove kotle na parno greljo, medtem ko so bili sedanja na direktno greljo. Podjetje je tudi že zgradilo poslopje za parni kotel, katerega si bo nabavilo v najkrajšem času.

Dr. K. C.

Zbirajmo in oddajmo kosti naši industriji!

Kosti so važna surovina za našo industrijo. Iz kosti se pridobiva maščoba, ki se uporablja v razne industrijske namene, predvsem v mlarnah za proizvodnjo mila. Kot glavni proizvod pa se iz kosti pridobiva kostni klev. Iz odbranih cevkastih kosti izdelujejo v tovarnah gumbe, iz preostalih razmaščeni in razklijeni kosti izdelujejo umetna krnila in umetna gnojila. Znani tak izdelek je pokrajni kostni pepel, ki služi kot dodatek krmi za živino, ali pa iz razmaščeni in razklijeni kosti izdelana kostna moka, ki je odlično sredstvo za gnojenje. Pri predelavi kosti odpada tudi tako imenovana surova kostna moka, ki se prav tako uporablja za umetno gnojilo.

Iz tega je torej razvidno, kolikšne koristi prinašajo iz kosti izdelani proizvodi mizarjski obrti, lesni in kemični industriji, kmetijstvu in živinoreji. Za te proizvode pa je tudi velik interes na inozemskih tržiščih. Ker so potrebe naše domače vsakodnevne potrošnje velike, moremo te proizvode izvažati le v znatni meri. V Ljubljani imamo po bližnjem in daljnem svetu znano tovarno kleva, ki se bori s pomanjkanjem surovin za svojo proizvodnjo. Za izvedbo proizvodnega plana potrebuje mesečno do 500 ton surovih kosti. V prvih 6 mesecih letošnjega leta je ta tovarna zbrala komaj 900 ton kosti in so v tej količini poleg kosti, ki odpadajo v prehrabeni industriji in vsakdanjem gospodinjstvu, zapopadene tudi zemeljske kosti od poginulih in sedaj odkopanih živali. Ta količina zbranih kosti ustreza potrebi surovin le za dvomesečno produkcijo kostnega kleva in je torej mesečna produkcija tovarne kleva dosežena le do 30%. V prvih povojnih letih je vpričo nizkega stanja klavne živine razumljivo, da ni mogoče zbrati toliko kosti, kot bi jih mogla predelati tovarna kleva. Prav gotovo pa je, da bi bilo mogoče tudi pri sedanjem klanju zbrati mnogo več kosti, kakor pa se jih dejansko zbere. Vzrok temu izpadu kosti je v tem, da kosti namesto da bi jih zbi-

rali v gospodinjstvu, mesarijah, gostinskih obratih, menzah, vojašnicah, bolnišnicah itd. sežgo, dajejo smetarjem, mečejo na vrtove itd.

Zato je potrebno organizirati množično zbiranje vseh kosti. Organizirano zbiranje kosti mora zajeti vse potrošnike mesa v mestu in na deželi. Naše podjetje Odpad naj ob enem z zbiranjem železa, pločevine, starih čunjev in tekstilnih odpadkov, stekla, gume, papirja čim boljše organizira tudi akcijo zbiranja kosti. Naši tovarni kleva moramo omogočiti, da bo dosegla maksimalno možno proizvodnjo s predelovanjem kosti domačega izvora. Pred vojno smo kosti morali uvažati iz Afrike in Turčije. Ker pa so današnje cene za to surovino na zunanjih tržiščih tako visoke, da so za nas nesprejemljive, ne kaže, da bi pričeli kosti uvažati iz inozemstva, temveč moramo storiti vse za načrtno zbiranje kosti.

S sejma plemenskih konj v Ptujju

Ptuj, 25. oktobra. V četrtak je bil v Ptujju ocenjevalni sejem plemenskih konj. Udeležili so se ga konjereji s svojo plemensko živino iz vseh krajev ptuškega okraja. Sejem je žel povsem nepričakovan uspeh. Čeprav prigon plemenskih konj ni bil kdo ve kako številen, je začudila vsakogar kvaliteta konj. Zato je bilo delo ocenjevalne komisije izredno težko. Po temeljittem pregledu in ocenitvi posameznih plemenskih konj so 60 najboljšim konjerejem razdelili denarne nagrade.

Ko so člani komisije delili najboljšim kmetovalcem nagrade, so izsledili sejem tudi drugi konjereji iz ptuškega okraja. Obstali in se začudili. Začeli so povpraševati solovariše konjereje, kakšen namen ima ta prigon. Ko so jim obrazložili, so drug za drugim ponavljali: »Nič ne vem o tem, nihče mi ni nič povedal o kakem ocenjevalnem sejmu«.

Medtem so člani komisije že razdelili nagrade. Najboljšemu konjereju so za njegov trud pri vzreji konj izročili 1600 dinarjev, drugim pa nagrade po 600 din, 300 din itd. Naravno je, da so bili konjereji, ki jih krajevni odbori niso obvestili o sejmju in zato tudi niso prignali svojih konj nejevoljni. Malomarnost tovarišev iz krajevnih odborov pa postane še večja, če vemo, da imajo neobveščeni konjereji še boljše konje kot ti, ki so bili danes na ocenjevalnem sejmu. Jasno nam je, da je s tem prizadeta tudi naša konjereja, saj udeleženci sejma in ostali kmetovalci niso imeli prilike opazovati vseh najboljših plemenskih konj okraja.

Omeniti moramo tudi to, da kmetijski odsek ni izvedel vseh priprav za sejem tako, kot bi bilo potrebno. Po vseh zgledih pa bo razstava goveje živine, ki bo v soboto 25. t. m. v Ormožu, mnogo bolj pripravljena.

Odkritje spomenika padlim borcem v Gabrjah pri Vipavi

V Gabrjah pri Vipavi so nedavno odkrili spomenik padlim borcem. Gabrje je ena od mnogih vasi na Primorskem, ki je dala največ žrtve v borbi proti fašizmu. Na sliki: Vaščani ob spomeniku. Po končanem slovesnem odkritju so mnogi še dolgo postajali pred spomenikom, se spominjali svojih padlih in se razgovarjali o veliki bodočnosti, ki čaka primorsko zemljo.

Volivni okraji na ozemlju, priključenem po mirovni pogodbi z Italijo

Na osnovi 9. in 10. člena zakona o volitvah ljudskih poslancev v ustavodajno skupščino FLRJ in v zvezi z ukazom Prezidija Ljudske skupščine FLRJ o razpisu volitev v Zvezni svet Ljudske skupščine na ozemlju, ki je po mirovni pogodbi z Italijo priključeno v FLRJ U. št. 1880 z dne 7. okt. 1947, v zvezi s točko II. odločbe zvezne volivne komisije o določitvi števila poslancev v Zvezni svet Ljudske skupščine FLRJ z dne 16. okt. 1947, št. 15, je republiška volivna komisija LRS na svoji seji dne 24. oktobra 1947 sklenila:

I. Ozemlje, ki je po mirovni pogodbi priključeno k LR Sloveniji, se razdeli na 5 volivnih okrajev:

- 1. Gorica-Solkan**, ki obsega ozemlje naslednjih krajevnih ljudskih odborov: Kambreško, Lig, Zapotok, Kožbana, Neblo, Višnjevnik, Dobrovo, Medana, Cerovo, Vipolže, Kozana, Smartno, Kojško, Ročinj, Kanal, Anhovo, Desko, Plave, Avče, Levpa, Kal nad Kanalom, Banjšice, Gor. Lokovec, Sred. Lokovec, Cepovan, Lokve, Trnovo, Grgar, Ravna, Ravne, Solkan, Kromberg, Ajševica, Sempeter, Vrtojba, Bukovica, Bilje, Miren in Renče.

2. **Gorica-Ajdovščina**, ki obsega ozemlje naslednjih krajevnih ljudskih odborov:

- Gradišče, Vogersko, Prvačina, Dornberg, Preserje, Rihemberg, Sp. Branica, Brje, Sempas, Ozeljan, Osek, Selo, Črniče, Vrtovin, Kamnje, Dobravlje, Stomaš, Križ na Vipavskem, Vel. Zablje, Zalošče, Lokavec, Ajdovščina, Ustje, Planina, Slap, Budanje, Lože, Goče, Gor. Branica, Vipava, Vrhopolje, St. Vid, Podraga, Lozica, Podkraj, Col. Kovk, Otlca, Dol. Prdmeja, Gaberje, Opatje selo, Vojštica, Kostanjevica, Temnica, Brestovica in Smarje.

3. **Idrija-Tolmin**, ki obsega ozemlje KLO upravnih okrajev Idrija in Tolmin.

4. **Ilirska Bistrica-Postojna**, ki obsega ozemlje KLO upravnih okrajev Ilirska Bistrica in Postojna.

5. **Sežana**, ki obsega ozemlje KLO upravnega okraja Sežana.

II. V vsakem volivnem okraju se voli po en poslanec in njegov namestnik.

Glavno mesto Ljubljana, 24. oktobra 1947.

Republiška volivna komisija Ljudske republike Slovenije.

Okrajne volivne komisije za volitve ljudskih odbornikov

Republiška volivna komisija LRS je na svoji seji 24. oktobra na osnovi 16. člena zakona o volitvah odbornikov LR Slovenije ter na predlog pristojnih okrajnih, mestnih izvršnih odborov imenovala naslednje okrajne mestne volivne komisije:

1. Za glavno mesto Ljubljana:

predsednik: Prohinar Viktor, sodnik okrajnega sodišča, Ljubljana; namestnik: Kraigher Anton, sodnik okr. sodišča, Ljubljana;

tajnik: Sladič Franek, pomočnik tajnika IO OLO, Ljubljana; namestnik: Bajc Franček, uslužbenec min. za trgovino in preskrbo, Ljubljana;

člani: 1. Kump Štefka, profesorica, Ljubljana; za namestnika: Ster Milan, uslužbenec IO OLO, Ljubljana; 2. Vahen Rudolf, žel. uslužbenec, Ljubljana; za namestnika: Babšek Franja, uslužbenka IO OLO, Ljubljana; 3. Ribičič Rozi, gospodinja, Ljubljana; za namestnika: Pračič Rajko, delavec kurtinice, Ljubljana.

2. Za okraj Črnomelj

predsednik: Skrinjar Znan, sodnik, Črnomelj; namestnik: Nučič Stane, javni tožilec, Črnomelj;

tajnik: Sašek Slavko, uslužbenec OLO, Črnomelj; namestnik: Lovšin Anton, predsednik okrajnega sodišča, Črnomelj;

člani: 1. Kapš Nande, uslužbenec, Črnomelj; namestnik: Pezdire Viktor, uslužbenec, Črnomelj; 2. Plut Jože, uslužbenec Koleksa, Črnomelj; namestnica: Črne Lučka, gospodinja v Črnomlju; 3. Pezdire Janez, uslužbenec OLO, Črnomelj; namestnik: Bersič Matija, delavec, Štrek-ljevec.

3. Za okraj Grosuplje:

predsednik: Karlovič Janko, predsednik sodišča, Grosuplje; namestnik: Volgemut Mavricij, sodnik, Grosuplje;

tajnica: Lasjak Mihaela, uslužbenka OLO, Grosuplje; namestnica: Kovatič Tina, uslužbenka OLO, Grosuplje;

člani: 1. Zagar Ivan, finančni uslužbenec, Grosuplje; namestnik: Vozel Anton, uslužbenec, Grosuplje; 2. Lučnovnik Jože, šolski referent, Grosuplje; namestnik: Šporar Ivan, uslužbenec, Grosuplje; 3. Nadrar Ignacij, uslužbenec, Grosuplje; namestnica: Hafner Zvonka, uslužbenka, Grosuplje.

4. Za okraj Kranj:

predsednik: Vrtovšek Milan, predsednik okrajnega sodišča, Kranj; namestnik: Kitek Gojmir, član okr. sodišča, Kranj;

tajnica: Ratar Marija, tajnica ASS-a v Kranju; namestnica: Vedam Vida, profesorica, Kranj;

člani: 1. Avbelj Pavel, direktor Narodne banke, Kranj; namestnik: Dolgan Vik., uslužbenec, Kranj; 2. Konec Jože, delavec, Kranj; namestnik: Praček Adi, delavec, Kranj; 3. Peklenik Marija, obrtnica, Kranj; namestnica: Gostiša Mihaela, delavka, Kranj.

5. Za okraj Ljubljana-okol.

predsednik: Skri Jože, sodnik, Ljubljana; namestnik: Erbežnik Janez, sodnik, Ljubljana;

tajnica: Berčič Tonka, gospodinja, Ljubljana; namestnik: Rape Lado, šolski nadzornik, Ljubljana;

člani: 1. Podbevšek Štefka, učiteljica, Ljubljana; namestnica: Vrzil Norma, uslužbenka, Ljubljana; 2. Dovjak Janko, uslužbenec, Ljubljana; namestnik: Vrhove Franc, delavec v Ljubljani; 3. Prelogar Miloš, krojač, Ljubljana; namestnik: Senk Franc, delavec, Ljubljana.

6. Za okraj Maribor-okolica:

predsednik: Korbar Emil, sodnik okr. sodišča, Maribor; namestnik: dr. Grmovšek Srečko, član okr. sodišča, Maribor;

tajnik: Škiljan Joško, šolski nadzornik, Maribor; namestnik: Gruden Anton, nameščeneec, Maribor;

člani: 1. Hrovatin Boris, nameščeneec, Maribor; namestnica: Alt Mimika, uslužbenka CLO, Maribor-okolice; 2. Čas Ivan, posestnikov sin, Sv. Ožbald ob Dravi; namestnica: Cizelj Marija, nameščenka, Maribor; 3. Roč Franc, nameščeneec, Maribor; namestnik: Šuman Maks, posestnik, Sv. Lenart v Slov. goricah.

7. Za okraj Novo mesto:

predsednik: Pieck Jurij, predsednik okrajnega sodišča, Novo mesto; namestnik: Korošec Leon, sodnik, Novo mesto;

tajnik: Počrvina Miha, inspektor dela, Novo mesto; namestnik: Kovarik Janez, uslužbenec, Novo mesto;

člani: 1. Suštar Jože, podpredsednik MLO, Novo mesto; namestnica: Kolenc Milka, uslužbenka, Novo mesto; 2. Kulovec Cvetka, uslužbenka, Novo mesto; namestnica: Šetinc Erna, uslužbenka, Novo mesto; 3. Jazbinšek Avgust, uslužbenec žel. uprave, Novo mesto; namestnik: Stok Albin, uslužbenec, Novo mesto.

8. Za okraj Prevalje (sedež Dravograd):

predsednik: Forstner Ivan, predsednik okraj. sodišča, Prevalje; namestnik: Kukovič Danilo, sodnik v Prevaljah;

tajnik: Markovič Drago, uslužbenec OLO, Prevalje; namestnica: Sovič Vida, uslužbenka OLO, Prevalje;

člani: 1. Beliš Franc, uslužbenec, Prevalje; namestnik: Aberšek Karel, uslužbenec OLO, Prevalje; 2. Glazer Gregor, uslužbenec KLO, Dravograd; namestnik: Razdevšek Alojz, uslužbenec OLO, Prevalje; 3. Češut Ivan, uslužbenec tovarne Ornik, Sv. Janž; namestnica: Grace Joža, uslužbenka OLO, Prevalje.

9. Za okraj Ptuj:

predsednik: Kostanjevec Bogomir, predsednik okrajnega sodišča, Ptuj; namestnik: Donaj Alojz, sodnik, Ptuj;

tajnik: Dernač Vlado, uslužbenec

III. šahovski šampionat Jugoslavije DR. TRIFUNOVIČ IN GLIGORIČ ZMAGOVALCA

Za zadnje kolo je vladalo ogromno zanimanje. Ze zgodaj jutraj je bila Mladinska dvorana prenapolnjena. Prilo je razen domačinov tudi mnogo gledalcev z dežele.

Zadnje kolo je dalo sledeče rezultate: Dr. Trifunovič je v 22. potezi remiziral z Božičem. Dr. Vidmar je kmalu zatem sprejel remis z Gligoričem. Tudi partiji Bidev-Markovič ter Tot-Puc sta po otvoritvi kazali, da ne bosta razburljivo-ga značaja. Otvoritev štirih konjev in različni tekači so bili znamenja, da bosta partiji končali neodločno. Tako je tudi bilo.

Prva odločena partija je bila partija med Kostičem in Vukovičem. Izkušeni velemojster je v ostrem škotskem gambitu prišel v prednost. Po težki napaki Vukoviča je v 25. potezi zmagal.

Celih 54 potez je trajala igra med Tomovičem in Germekom. Germek je osvojil kmeta, toda zaradi poenostavljen

končnice ni mogel dobiti; ostala je remis. Gruber je igral proti Pircu na zmago, žrtvoval je v damsko-indijski otvoritvi kmeta za napad. S precizno igro je Pirc zavrnil vse grožnje in ker mu je za mesto zadostoval pol točke, je v 33. pristal na remis.

Ing. Vidmar je premagal Miliča. Partija Radoičič-Kulžinski se ob zaključku lista še igra. Radoičič bo zmagal.

Končni rezultat turnirja

Svetozar Gligorič, dr. Petar Trifunovič 12½ točk; Stojan Puc 11½; Vasa Pirc 11; dr. Milan Vidmar 10½; ing. Milan Vidmar, Vasilije Tomovič 9½; Pavle Bidev, kap. Markovič, Bora Milič 9; Aleksandar Božić 8½; Bora Tot 7½; Milan Germek 6½; Bora Kostić, Sava Vukovič 6; Nikola Kulžinski 5½ (1); Bratoljub Gruber 5½; Radoičič 2½ (1).

Ob zaključku III. šampionata

Redek je turnir v Evropi, ki bi imel tako pester in tako močan sestav kot pravkar zaključeni III. šampionat. Če bi zbrali vse turnirje, kjer so njegovi udeleženci z uspehom tekmovali, bi zajeli vse kontinente, vse strani sveta, zajeli bi priveditve od skromnih klubskih turnirjev do svetovno pomembnih

zanimanje. Mladinska dvorana je bila vsak večer polna. Navdušen gledalec, ki ga je bolezen privezala na posteljo, je poslal na turnir svojo ženo, da mu je prepisala rezultate in partije. Pred izločbami, kjer so se nahajale tabele z rezultati in karikature igralcev ter slike s turnirja, so se gnetli ljudje in komentirali rezultate. Pred redakcijami beograjskih listov, ki so imeli telefonsko zvezo s turnirsko pisarno, so stale dnevno gruče navijačev in z radovednostjo pričakovale zadnjih rezultatov.

Kaj je napravilo turnir tako zanimiv? Predvsem množična udeležba v šahovskih tekmovanjih. Tisoči in tisoči so se borili za vstop v šampionat, ni čuda, če se zanimajo za izide te najvažnejše šahovske priveditve v državi.

Letos pa je turnir pridobil na zanimivosti še zaradi poteka samega. Če je potekel I. in II. šampionat v znamenju stalne premoči dr. Trifunoviča, ki je vodil na obeh turnirjih od začetka do konca, tega v letošnjem šampionatu ni več bilo. Letos je dr. Trifunoviča razen v prvi tretjini stalno kdo ogrožal. Na sredi turnirja je bilo po stanju na tabeli kar 6 aspirantov na prvo mesto. Tomovič, Pirc, Puc, dr. Vidmar, zlasti pa Gligorič so po kvantiteti igre in z rezultati priganjali državnega prvaka, da zastavi vse sile za obdržanje častnega naslova.

Prav ta živa borba daje jugoslovanskemu moštvu najlepše perspektive za množevne nastope. Jugoslovanski šah ne sloni danes več na dveh, treh prvostvornih igralcih; danes sloni moč jugoslovanskega šaha na celi vrsti mednarodno kvalitetnih tekmovalcev. Letošnji šampionat je to pokazal.

Bliznja srečanja naših šahistov z inozemskimi na šahovski balkanijadi v Sofiji in dvoboj z bratsko češkoslovaško bodo dala priliko preveriti moč naših šahistov tudi v praksi. Upamo z uspehom.

Tabela turnirja bomo prinesli v jutrišnji številki. Iz turnirja prinašamo dve zanimivi partiji.

Španska partija

Beli: S. Puc Črni: A. Božić

III. šampionat, Ljubljana 1947

1. e2-e4 e7-e5

2. Sg1-f3 Sb8-c6

3. Lf1-b5 a7-a6

4. Lb5-a4 Sg8-f6

5. 0-0 Lf8-e7

6. d2-d3 d7-d6

7. e2-c4 0-0

8. Sb1-c3 Lc8-g4

9. Lc1-e3 Sf6-d7

10. La4xc6 b7xc6

11. h2-h3 Lg4xf3?

12. Dd1xf3 c6-e5

13. Df5-g4! Tf8-e8

14. Ta1-e1 Le7-f8

15. Le5-g5! f7-f6

16. Lg5-d2 c7-c6

17. h3-h4 Dd8-e7

18. Te1-e5 Kg8-h8

19. Te3-g5 Ta8-a7

20. Se3-d1 De7-f7

21. Sd1-e3 Sd7-b6

22. Ld2-a5 Sb5-d7

23. h4-h5 Ta7-b7

24. b2-b3 Sd7-b8

25. Tf1-e1 Df7-e6

26. Dg4-h4 Tb7-f7

Opombe: 1. Novost v toliko, ker pušča stolpa na f1 in s tem več možnosti za nadaljevanje igre.

2. Črni se je odločil za način igre, ki ga je Puc na vzoren način ovrgel. Njegova 13. poteza je temeljna poteza za napad.

3. Poteza ima namen oslabiliti kraljevo krilo, kar je pri poprejšem napadu važno.

4. Važna poteza, ki izsilji slabost h6. Če črni to potezo opusti igra beli h5-h6 z nevzdržnim napadom.

5. Zanimivo je, da se je vdal črni pri skoraj polni deski. Vrsta pretenj na g7 in h6 onemogoča črnemu obrambo.

Ta partija je ena najboljših na turnirju.

Republiška volivna komisija Ljudske republike Slovenije.

Imenovanje okrajnih volivnih komisij za volitve v Zvezni svet na ozemlju, priključenem po mirovni pogodbi z Italijo

Na osnovi 9., 10. in 11. člena zakona o volitvah ljudskih poslancev v ustavodajno skupščino FLRJ in v zvezi z ukazom Prezidija Ljudske skupščine FLRJ U. št. 1880 z dne 7. oktobra 1947 je republiška volivna komisija LRS na svoji seji dne 24. oktobra 1947 imenovala okrajne volivne komisije za izvedbo volitev 30. novembra 1947 v Zvezni svet Ljudske skupščine FLRJ na ozemlju, ki je po mirovni pogodbi z Italijo priključeno FLRJ in je pripadlo LR Sloveniji.

1. za volivni okraj Gorica-Solkan:

predsednik: dr. Škarabot Kazimir, predsednik okrajnega sodišča, Gorica; namestnik: Duje Albin, sekretar, Solkan; tajnik: Volk Mimi, uslužbenka, Solkan; namestnik: Kralj Janko, uslužbenec, Solkan; član: Krivec Alojz, uslužbenec, Lokve; namestnik: Budin Mila, tajnica, Miren.

2. za volivni okraj Gorica-Ajdovščina:

predsednik: Hojak Ivan, sodnik okrajnega sodišča, Gorica; namestnik: Križman Franc, okrajni šolski nadzornik, Solkan; tajnik: Mozetič Milena, uslužbenka, Solkan; namestnik: Simič Albin, uslužbenec, Ajdovščina; član: Semič Stane, uslužbenec, Vipava; za namestnika: Ros Ivan, uslužbenec, St. Peter.

3. za volivni okraj Idrija-Tolmin:

predsednik: Gabrček Zvonimir, predsednik okrajnega sodišča, Tolmin; namestnik: Verbič Božidar, predsednik okrajnega sodišča, Idrija; tajnik: Kovatič Marica, uslužbenka, Tolmin; namestnik: Smrekar Jože, referent OILO, Idrija; član: Kanduč Vinko, rudar, Idrija; namestnik: Bratuš Dušica, uslužbenka, Tolmin.

4. za volivni okraj Ilirska Bistrica - Postojna:

predsednik: Svetek Rajko, predsednik okrajnega sodišča, Postojna; namestnik: Simič Anton, sodnik, Ilirska Bistrica; tajnik: Jerala Jože, pomočnik poverjenika za prosveto pri OILO Postojna; namestnik: Valentinčič Janko, podpredsednik planske komisije, Ilirska Bistrica; član: Jelarič Viktor, mizar, Ilirska Bistrica-Trnovo; namestnik: Može Jože, upravnik, Razdrto.

5. za volivni okraj Sežana:

predsednik: Bizjak Anton, v. d. predsednika okrajnega sodišča, Sežana; namestnik: Majer Gabrijel, sodnik, Sežana; tajnik: Poberaj Ivo, uslužbenec, Sežana; član: Podražaj Anica, uslužbenka, Sežana; namestnik: Pipan Anton, uslužbenec, Sežana.

Volivne enote na priključenem ozemlju

Na osnovi 2. točke 7. člena zakona o volitvah ljudskih poslancev za Ustavodajno skupščino Ljudske republike Slovenije in v zvezi z Ukazom Prezidija Ljudske skupščine LRS o razpisu dopolnilnih volitev v Ljudsko skupščino Ljudske republike Slovenije z dne 18. oktobra 1947 U. št. 41/47 je Republiška volivna komisija na svoji seji dne 24. oktobra 1947

sklenila:

I. Na ozemlju, ki je po mirovni pogodbi z Italijo priključeno k Federativni ljudski republiki Jugoslaviji, kolikor pripada to ozemlje Ljudski republiki Sloveniji, se bo pri volitvah dne 30. novembra 1947 volilo 25 poslancev.

II. Ozemlje upravnih okrajev priključenega ozemlja se razdeli na sledeče volivne enote:

1. OKRAJ GORICA:

1. volivna enota: Kožbana, Neblo, Višnjevnik, Dobrovo, Medana, Cerovo, Kozana, Kojško, Smartno, Vipolže.

2. volivna enota: Kambreško, Lig, Zapotok, Plave, Deskle, Anhovo, Kanal, Ročinj, Avče.

3. volivna enota: Levpa, Kal nad Kanalom, Gor. Lokovec, Sred. Lokovec, Banjšice, Ravne, Grgar, Lokve, Trnovo, Cepovan, Ravna.

4. volivna enota: Solkan, Kromberg, Ajševca.

5. volivna enota: St. Peter, Vrtojba, Bukovca, Renče, Bilje, Miren.

6. volivna enota: Gradišče, Dorenberg, Zalošče, Preserje, Rihemberg, S. Branica, Opatjeselo, Kostanjevica, Temnica, Vojštica, Brestovica.

7. volivna enota: Vogersko, Prvačina, Ozeljan, Sempas, Črniče, Selo, Vrtovin, Kamnje, Dobravlje, Stomaš, Osek.

8. volivna enota: Lokavec, Ajdovščina, Vip. Križ, Ustje, Planja, Smarje, Brje.

9. volivna enota: Dol-Prdmeja, Otlca, Kovk, Col, Podkraj, Vrhopolje, Budanje.

10. volivna enota: Vipava, Slap, Lože, Goče, G. Branica, Gaberje, Podraga, St. Vid, Lozica.

križ, Bukovo, Trebenče, Podlaniše, Otalež, Stopnik, Straža.

3. OKRAJ ILIRSKA BISTRICA

1. volivna enota: Ilir. Bistrica, Knežak, Podstenje-Mereče, Topolec, Bitnja, Prem, Smarje, Šembije.

2. volivna enota: Čelje, Kozjane, Ostrožno-Brdo, Obrov, Podgrad, Prečarje, Suhorje, Slivje, Tatre, Tominjje, Golac, Hrušica.

3. volivna enota: Dolenje, Jelšane, Koseze, Novokračina, Velika Bukovca, Veliko Brdo, Vrbovo, Zabiče, Dol. Zemon, Zarečje, Trebčane, Hartje.

4. OKRAJ POSTOJNA

1. volivna enota: Postojna, Postojna-okolica, Hruševje, Hrenovice, Senožeče, Razdrto, Studeno, Bukovje.

2. volivna enota: Palčje, Slavina, Prestranek, Trnje, Gor. Košana, Smihel na Krasu, Dol. Košana, St. Peter, Zagorje.

5. OKRAJ SEŽANA

1. volivna enota: Sežana, Avber, Dutovlje, Tomaj, Lokev, Štorje, Vrabče, Vrhovlje.

2. volivna enota: Komen, Gabrovica, Gorjansko, Kobjeglava, Pliskovica, Skopo, Sveto, Škrbina, Štanjel, Veliki dol, Štjak.

3. volivna enota: Divača, Matavun, Mialiče, Povir, Rodik, Vremski Britof, Barka, Brezovica, Herpelje, Materija.

4. volivna enota: Gračišče, Črnikal, Movraž, Ocizla, Podgorje, Rakitovec, Ržana, Sočerga, Truske.

6. OKRAJ TOLMIN

1. volivna enota: Bregini, Logje, Sedlo, Borjana, Kred, Sužid, Drežnica, Trnovo, Serpenica, Žaga, Čezsoča, Soča, Trenta, Kal-Koritnica, Log pod Mangartom, Bovec, Kobarid.

2. volivna enota: Idriško, Livek, Smast, Vrsno, Kamno, Gabrije, Volče, Ciginj, Sv. Lucija, Lom Tolminski, Poljubinj, Zabiče, Zatočina, Tolmin.

3. volivna enota: Podbrdo, Hudajužna, Grabovo, Podmolec, Rut-Grant, Planota, Ponikve, Gor. Trebuša, Dol. Trebuša, Slap, Idrija pri Bači.

III. V vsaki volivni enoti se voli po en ljudski poslanec in njegov namestnik.

Glavno mesto Ljubljana, dne 24. oktobra 1947.

Zapiski

Skrbi generala Wedemayerja

Bilten ameriškega zunanjega ministrstva je pred dnevi objavil zanimivo izjavo, ki jo je dal specialni Trumanov odposlanec general Wedemayer o svoji misli pri kuomintangovi vladi na Kitajskem. Po običajnih in že standardnih napadih na ZSSR, ki naj bi »s svojo propagando in pomočjo povečala težave pri vzpostavljanju reda«, je bil ameriški general-diplomat v isti sapi prisiljen priznati, da je »korupcija in slaba administracija kitajske nacionalne vlade zavrla stabilizacijo in obnovo dežele«. Po ovinkih je namignil, da ameriška »pomoč« ne bo zalegla, če kuomintangova vlada ne bo »svedela drastičnih reform«, hkrati pa je že nakazal in v naprej opravičeval te reforme, kakršne so si izmislili gospodarji Wall Streeta, ko je izjavil, da »zaradi velike nepismenosti ne bi bilo razumno pričakovati resnično demokratičnih metod«.

»Jaz običujem in spoštujem kitajsko ljudstvo,« je patetično dejal Wedemayer ter takoj nadaljeval v stilu verziranega wallstreetovskega diplomata in vojaški suknji, »in čutil, da ima pravico do naše prijateljske pomoči pod pogojem, da bo ta pomoč pod nadzorstvom, da bi bili tako sigurni, da bodo od nje imeli korist samo oni Kitajci, ki so je res vredni.«

Neuspehi Cankajskih generalov in ministrov v borbi proti kitajski ljudski armadi so brez dvoma resen vir skrbi ameriškim imperialistom, ki so doslej naložili v svoje kitajske podjetje že nad 4 milijarde dolarjev in poslali Cankajšku v prvih treh povojnih mesecih več vojnega materiala kot vsa dolga leta vojne proti japonskim fašistom.

Razumljiva nam postane skrb generala Wedemayerja, ki priporoča dajanje ameriške pomoči samo onim Kitajcem, ki so je res »vredni«, če upoštevamo, da so sile kitajske ljudske armade v zadnjih štiriinajstih mesecih uničile nad polovico Cankajškovih čet in tako dobile v roke ameriško orožje, ki zadostuje za opremo več kot deset divizij. Pompozni Cankajškov načrt za uničenje kitajske ljudske armade v treh mesecih je klavno propadel in zadnja velika ofenziva kitajske ljudske armade v Mandžuriji in proti Nankingu, sedežu kuomintangovske vlade, dovolj jasno obeležuje bankrot ameriške firme Cankajšek & Comp.

Vendar te resnice javno in odkrito nečesto priznati. Z vsemi silami se trudijo, da bi zamašili kitajski sod brez dna, ki tako nenasitno požira ameriške dolarje. Za ta trud pa zahtevajo ameriški imperialisti polno in neomejeno gospostvo, ne pa samo nadzorstvo nad »kitajskim sodom«.

Na Formozu nameravajo izvežbati in oborožiti še 20 kuomintangovih divizij. Za ta posel pa ne zadostujejo več samo tisoči ameriških vojaških in drugih instruktorjev. Novi japonski mikado Mac Arthur je odposlal na Formozo številne japonske oficirje in tako so se znašli na isti črti proti kitajskemu ljudstvu pod dolarskim pokroviteljstvom in kuomintangovi in včerajšnji sovražniki japonski fašisti in militaristi.

Sanghajske list »Hsi min paoc« je nedavno poročal, da je Truman dal načelni pristaneč za dodelitev nove milijarde dolarjev kuomintangovi vladi. Kuomintangovski general Feng Ju Hsiang pa je izjavil, da bo vsako posojilo, ki bi ga dala ZDA za obnovo Kitajske, porabljeno za nakup ameriškega orožja in municije. Toda vsa ta dolarska tolažba ne more prignati težke more, ki tlači kuomintangovce in njihove ameriške pokrovitelje. Predsednik kuomintangovske vlade general Cang Cun je priznal novinarjem, da je kitajska ljudska armada zavzela že 90% Mandžurije.

Pokazalo se je, da nad 50 milijard kitajskih dolarjev, ki jih dnevno izdaja Kuomintang za borbo proti kitajski ljudski armadi, predstavlja do-

Avstrijski socialisti proti enotnosti delavskega razreda

Dunaj, 25. okt. (Tanjug). Začele so se volitve delavskih zastopnikov v avstrijskih podjetjih in tovarnah. Komunisti povsod poudarjajo geslo enotnosti delavskega razreda in zahtevajo, da je treba iti na volitve s skupnimi listinami. Nasprotno pa se socialisti trudijo, da bi odvrnili delavce od enotnega nastopa in boječo nastopiti samostojno, pri čemer hujšajo delavce proti komunistom. V industriji železa v Kottbrunneru so postavili delavci enotno listo in pri volitvah soglasno izvolili 4 komuniste in enega delavca izven strank. V gradbenem podjetju »Hinterregger« so tudi postavili enotno listo.

Včeraj so bile volitve v 15 dunajskih podjetjih, kjer so delavci prav tako zavrgli gesla socialistov in objavili enotno listo.

Prj volitvah v celi vrsti podjetij je bilo izvoljeno na enotnih listah skupaj 27 komunistov, 10 socialistov in 3 kandidati ki ne pripadajo nobeni stranki.

Včeraj je bil množični sestanek delavcev v tovarni zdravil v Floridsdorfu. Čeprav so poprej sklenili, da bodo imeli delavci enotno listo, je zastopnik socialistične partije na sestanku dejal, da bodo kljub sklepu delavcev šli socialisti s posebno listo na volitve.

Z VSEGA SVETA

BUKAREŠTA. — V Prago je odpotovala delegacija rumunske vlade, kateri načeljuje minister za narodno obrambo general Mihail Lascar.

LONDON. — Reuter poroča iz Rima, da je Italija po svojem veleposlaniku v Washingtonu prosila pri ameriškem zunanjem ministrstvu naj se ji nujno odobri posojilo 172 milijonov dolarjev.

WASHINGTON. — Predstavniki francoskega veleposlanstva v Washingtonu so izjavili, da je Francija v zadnjih treh letih porabila svoje zlate rezerve v vrednosti 1500 milijonov dolarjev. Največji del francoskega zlata so porabili za nakup v ZDA.

WASHINGTON. — AFP poroča, da je predsednik ZDA sklical kongres na izredno zasedanje za 17. novembra t. l.

PRAGA. — »Rudé Pravce« poroča, da bodo vložili varnostni organi prijavo proti dr. Hodži, generalnemu sekretarju slovaške demokratske stranke. Dr. Hodžo je na nedavnem zasedanju Narodne skupščine obtožil notranji minister Vaelav Nosek, da je bil v zvezi z zarotniki proti republiki.

VARSAVA. — Jesenski selveni načrt na Poljskem je izpolnjen 100 odstotno. Po vsej Poljski je bilo zasejano to jesen mnogo več površine kakor lani. K upehu jesenske selve so mnogo prispevale ljudske oblasti, ki so pomagale kmetom s krediti, semenjem in umetnim gnojilom.

BUKAREŠTA. — Po zadnjih poročilih rumunskih oblasti so obnovili v Rumuniji 85 odstotkov porušenih petrolejskih rafinerij. Današnja celotna zmogljivost proizvodnje petroleja znaša 6,700.000 ton.

LONDON. — Stavka rudarjev v škotskih premogovnikih je zajela že 67 oken z 21.000 delavci. Do sedaj je bilo zaradi stavke izgubljenih 695.067 ton premoga.

PARIZ. — Predsednik odbora za pomoč ameriškega senata Steyles Bridge je izjavil v Parizu, da so člani njegovega odbora obvestili francosko vlado, da zavisi hitrost in velikost ameriške »pomoči« od tega, ali bo francoska vlada uničila francoske komuniste in preprečila stavke delavcev.

MUKDEN. Ze več dni trajajo ostre borbe za Mukden, srce Mandžurije. Enote Ljudske demokratične armade Kitajske so v zadnjih dneh prekinile vse železniške proge, ki vežejo Mukden z ostalimi mesti.

kaj šibek in trhel jez proti volji kitajskega ljudstva, ki hoče živeti v svoji domovini svobodno brez tujih imperialistov in njihovih domačih podreptnikov. D. B.

FIZKULTURA

PRED VELIKIMI ŠPORTNIMI PRIREDITVAMI IN SVEČANI PROGLASITVI VSEARMADNEGA PRVAKA V FIZKULTURI Vsearmadni zmagovalec v fizikulturi za leto 1947 je domača armada

Vsearmadni zmagovalec v fizikulturi za leto 1947 je garnizija Ljubljana.

V soboto 1. in v nedeljo 2. novembra bosta praznična dneva fizikulturikov domače armade. V terek se je namreč v Nišu s tekmovalcem v bojem tekmovalju in šestobojem končalo vsearmadno prvenstvo v fizikulturi za leto 1947. Naslov vsearmadnega tekmovalca je osvojila garnizija Ljubljana, ki je tekmovalca osvojila tri prva mesta: v smučanju, lahki atletiki in v bojnih tekmovaljih s šestobojem. Poleg tega je garnizija Ljubljana uspešno tekmovala še v ostalih sedmih panogah: crossu, odbojki in košarki, partizanskem maršu, plavanju, šahu in nogometu.

To je izreden uspeh fizikulturikov JA, njihovih voditeljev in organizatorjev, kajti na zletu JA v Beogradu leta 1946 je bila garnizija Ljubljana na petem mestu, a letos je prvak. Ta uspeh je plod vsestranske vzgoje borecev in oficirjev JA, ki imajo vse možnosti in materialne pogoje za fizikulturno udejstvovanje na dovoljni osnovi. Še prav posebno pa pozzorjavljamo in poudarjamo uspeh naše domače armade, vsearmadnega prvaka 1947, ki je posledica množične fizikulture aktivnosti v najmanjših edinicah pod strokovnim vodstvom ter dvigavanja fizikturnih talentov in kadrov s pomočjo sistematskih treningov in zdravstveno fizioloških pregledov. V tej splošni evidenci in naštretosti je domača armada vzor vsem ostalim, ki jo tudi posnemajo.

Letos je v naši armadi nastopalo 26.000 fizikulturikov v raznih tekmovalnih; tako n. pr. v crossu 48.000, v partizanskem maršu 11.000 itd. Večina njihovih množičnih tekmovalj je bila zvezana s tekmovalji fizikulturikov in drugih množičnih organizacij, katerim so

edince čisto nudile pomoč na terenu, bodisi v organizaciji tekmovalja, bodisi s sportnimi rekviziti.

Se važnejše in pomembnejše kot so te velike številke, pa so moralna kvalitete fizikulturikov JA, ki jih fizične sposobnosti samo dopolnjujejo. O tem nam pričajo mnoga naporna tekmovalja. Tako je n. pr. v partizanskem maršu v Nišu na 45 km dolgi progi po raznem terenu imel poslednji tekmovalec za 7 minut boljši čas od lanskoletnega prvaka. Važen člen v verigi uspehov pa je njihovo veliko tovarištvo.

Svečana proglasitev prvaka domače armade — garnizije Radovljice bo v soboto ob 20. uri v veliki dvorani na Taboru, ob prisotnosti zastopnika maršala Tita. Sledila bo podelitev nagrad, nato pa bodo tekme v odbojki in košarki. Med najboljšimi ekipami JA, CDJA »PARTIZANOM«.

V nedeljo ob 8. uri zjutraj bo v dvorani Doma armije simultanka na 40 ploščah med najboljšimi šahisti domače armade in najbolje plasiranim članom JA na državnem prvenstvu, kapetanom Markovičem. Ob 11. uri dopolne bo tekmovalje v crossu s startom in ciljem na Kongresnem trgu, kjer bo nastopilo 1000 fizikulturikov. Popolne bodo nogometne tekme. Proti garniziji Ljubljana bo igral partizan CDJA. V odmoru bodo nastopili najboljši atleti v državi, člani CDJA Partizana, rekorder v metu kladiva Ivan Gubija, trikratni rekorder v teku na srednjih progah Djordje Stefanović in drugi. Zvečer bo v operi ob 20. uri svečana proglasitev prvaka, kateri bo sledila Gotovčeva opera »Ero z onega sveta«, v kateri bo imel glavno vlogo Gostič.

Tekmovalje sindikalnih podružnic v Ptuj

Fizikulturni znak je prejelo 35 tekmovalcev

Okrajni sindikalni svet v Ptuj je organiziral v nedeljo, 19. oktobra t. l. na igrišču v Ptuj lahkotletsko tekmovalje sindikalnih podružnic iz ptujskega okraja.

Tekmovalo je 80 tekmovalcev iz leble sindikalnih podružnic: kovinarji Strišče, DES obrat Ptuj, Boinca Ptuj, Železniške delavnice Ptuj in Uprava voda Ptuj.

Zbrane tekmovalce je s kratkim nagovo-

rom pozdravil predsednik OSS-a tov. Vogrinc ter apeliral na vse navzoče, da naj ta prav za prav skromni začetek fizikulturenega sindikalnega udejstvovanja v Ptuj pomeni prelomnico na tem polju in da naj v letošnji zimi napolnijo člani sindikatov ptujске telovadnice, da bo v prihodnjem letu tudi v Ptuj dosegla fizikultura v sindikalnih vrstah potrebno višino in množično zajela vse člane.

Tekmovalje je potekalo brezhibno in to po zaslugi sodnikov, ki jih je dalo na razpolago Fizikulturno društvo v Ptuj. Podružnice so tekmovalce v peteroboju hladno vreme je precej oviralo potek in slabilo rezultate. Izmed tekmovalcev se je odlikoval tov. Zuran Mirko, član podružnice železniških delavnic v Ptuj.

Zmagala je vrsta podružnice kovinarjev Strišče pri Ptuj, ki je prejela prehodno zastavico OSS-a.

Pred začetkom tekmovalja je bila podelitev prvih fizikulturinih značk ptujskim fizikulturikom. Zlati znak je prejel tov. Petrovič Jože, srebrni tov. Metličar Karl, Goričan Olga, Goričan Marija, bronasto tov. Jurenat Jože, Gorup Miran, Vičar Franc in Rožnar Franc. Mladinski znak je prejelo 27 mladincev.

Kratke vesti

Včeraj je prispela v letalom v Bukarešto poljska nogometna reprezentanca, ki bo v nedeljo 28. oktobra nastopila proti rumunski reprezentanci.

Na mednarodnem tekmovalju v plavanju v Buenos Airesu je plaval Argentinec Janloro 400 m prosto v času 4:52,2, a Anglež Roman je preplaval 200 m prsno v odličnem času 2:40,8.

Jesenski kros — najboljša priprava za zimsko sezono

Še nekaj dni nas loči od tekmovalj v jesenskem krosu, ki ni velikega pomena samo za mobilizacijo novih fizikulturikov, temveč predstavlja tudi najboljši trening in uvod v zimsko športno sezono, bodisi v telovadnici, bodisi na snegu ali na tleh. Kros ne popularizira in krepi samo lahke atletike, temveč daje možnost vsem tekmovalcem za fizikulturni znak, da čim lažje izpolnjujejo norme Velik pomen ima kros za fizikulturike, ki se pripravljajo na zim-

Današnji športni spored

- V Ljubljani:
 N o g o m e t
 ob 10.30 na igrišču »Triglava« v Šiški: »Triglav« : »Rudar«
 ob 15.15 na igrišču Doma Armije: »Krim« : Garnizija Ljubljana
 ob 15.30 na Stadionu: medmestna sindikalna tekma Celje : Ljubljana
 K o š a r k a
 ob 10 »Udarnik« (Karlovac) : »Triglav« (Ljubljana), ženske ekipe
 ob 11 »Udarnik« (Karlovac) : »Enotnost« (Ljubljana), moške ekipe
 Obe tekmi bosta v veliki dvorani na Taboru
- V Celju:
 Velike cestne avto-moto dirke
- V Beogradu:
 »Crvena zvezda« : »Metalac«
- V Splitu:
 »Hajduk« : »Partizan«
- V Zagrebu:
 »Dinamo« : »Sarajevo«
 »Metalac« : »Železničar«
- V Varaždinu:
 »Tekstilac« : »Mornar«
- Na Reki:
 »Kvarner« : »Rabotnički«
- V Pančevu:
 »Dinamo« : »Enotnost«
- V Bukarešti:
 Rumunija : Poljska

Tekmovalja za fizikulturni znak v prihodnjem tednu

FD TRIGLAV poziva vse referente sekcij in fizikulture referente posameznih aktivov, da se sigurno udeležijo sestanka, ki se vrši v ponedeljek 27. t. m. ob pol 20. uri v sejni sobi Doma Ljube Serceja v Spodnji Šiški. Sestanek je važen radi reorganizacije tekmovalja za fizikulturni znak. Opozorjamo vse referente, da se sestanka obvezno udeležijo, ker bodo v primeru izostanka disciplinsko odgovarjali. Ako je kateri referent nujno zadržan, naj pošlje svojega zastopnika. O udeležbi se bo vodila poimenska kontrola.

FD TRIGLAV obvešča vse tekmovalce za fizikulturni znak, da bo v sredo 29. t. m. tekmovalje za fizikulturni znak iz sledečih panog: vaje na orodju, preskoki, splošna telesna vzgoja, plezanje po vrvi in oba teoretična izpita. Tekmovalje se bo vršilo v telovadnici Doma Ljube Serceja od 19. do 21. ure. V petek dne 31. X. pa bo tekmovalje iz lahkotletskih disciplin na Stadionu FD Triglava (bivši Hermes) v Šiški od 16. do 17. ure.

Polaganje norm iz plavanja

Mestni center tekmovalja za fizikulturni znak obvešča vse tekmovalce avgustovskega in decembrskega roka, da imajo možnost polagati norme plavanja v četrtek in petek od 14. do 20. ure, dne 30. in 31. oktobra ter od ponedeljka dne 3. novembra do srede 5. novembra v istem času. Društva in aktivji naj pošljejo skupinske prijave, na podlagi katerih dobe potrdilo o brezplačnem vstopu v kopališče. Radi razporeda je potrebno, da so prijave najkasneje do srede, t. j. do 29. oktobra 1947 na tukajšnjem centru.

V sredo je bila v Beogradu prijateljska nogometna tekma med Stogo iz Novoga Sada in beograjsko Crveno zvezdo. Po zelo zanimivi igri se je tekma končala neodločeno 3:3 (3:2).

Ameriška teorija o »starem« in »novem« svetu

Znani vojaški publicist general-major Galaktionov je napisal za »Pravdo« članek, v katerem razkrinkuje teorijo o »starem« in »novem« svetu, ki jo ameriški imperializem uporablja pri svojih ekspanzionističnih ciljih. Galaktionov piše:

Ameriška reakcija je odvezala svoje besne pse, cinično iskrene propagatorje imperializma. Hkrati se ne izmika uporabi nekkih ideoloških manevrov, da bi prikrila preveč viden bajonet. K takim manevrom spada tudi uporabljanje teorije »novega« in »starega« sveta za cilje imperialistične propagande ZDA.

Ni treba pojasnjevati, da so pojmi starega in novega sveta izgubili vsak zemljepisni smisel. Pri svojih poskusih, da bi znova oživel nesprejemljivi pojem starega in novega, ameriški imperialisti ne izhajajo od zemljepisja, ampak od »geopolitike« v novi ameriški izdaji. Pri tem skušajo izkoristiti tudi stare predsodke, ki izvirajo iz uporabe teh pojmovanj v preteklosti.

Galaktionov razlaga zgodovino tega vprašanja, ki je že od zdavnaj povezano s težnjami, da bi se postavil »novi« svet proti »staremu« in piše, da se je ameriški imperializem odločil izkoristiti položaj, ki je nastal po drugi svetovni vojni, za nadaljnji razvoj svoje ekspanzije.

Galaktionov se zaustavlja pri tej jasno označeni imperialistični tendenci ZDA, da bi si izvojevale svetovno go-

spostvo, ki se je jasno pokazala na konferenci ameriških držav v Rio de Janeiro. Na tej konferenci je bil sprejet načrt za obrambo zapadne poloble, ki ustanavlja »varnostni pas«. Morebitni napad na to »cono« bi povzročil skupno akcijo vseh ameriških držav proti zavojevalcu. Odslej tvori novi svet enotno oboroženo zvezo proti »napadu« starega sveta. Pri tem so v »varnostnem pasu« tudi posevita evropskih držav, zlasti Kanada, Grönland, Havajsko otočje, ogromni deli Atlantika in Tihega oceana.

V tem aktu prihaja popolnoma jasno do izraza imperialistična politika ZDA, usmerjena k podreditvi celotnega ameriškega kontinenta. Ta akt je tudi jasen dokaz kako monopolistični kapital ZDA izkorišča teorijo novega in starega sveta za prikrivanje imperialistične politike za ideološko zaveso.

Na konferenci v Rio de Janeiro so ministri držav Latinske Amerike zaklinjali delegacijo ZDA, naj jim dajo gospodarsko pomoč, pri čemer so pristali na suženjske pogoje »Marshallovega načrta«. Vendar je ostal striček Sam neomajen: lačni in žejni na ameriški celini morajo čakati, ker jim je hrameno veliko poslanstvo — da bodo »rešili« stari svet, ki propada, vendar pa se striček Sam ne pripravlja na reševanje »starega sveta«, ampak evropskih reakcionarjev.

Gre za zapadnoevropske države, kjer vladajoči krogi ponižno pričakujejo dotok dolarjev preko Oceana. Bantniki iz Wall Streeta nočejo dati zama svojih

dolarjev: ne zahtevajo samo odstotkov, temveč tudi spoštovanje. Ameriški imperialisti žele, da bi jih priznali za največje idealiste, za neprizadete »rešitelje starega sveta«. Blebetanje o »novem« in »starem« svetu mora odvrniti pozornost narodov, širokih delovnih množic, od osnovne razdelitve, ki nima zemljepisnega, ampak politični značaj.

Sedaj sta se ustanovila dva tabora: tabor imperializma in antidemokratov, katerega osnovni cilj je svetovno gospostvo in razbitje demokracije, ter tabor antiimperializma in demokracije, katerega ideje in cilje zastopa politika ZSSR in demokratičnih držav. Pod krinko rešitelja Evrope, ki umira, skuša angloameriški imperializem ustvariti vojaška oporišča in okreniti imperialistični blok za napad na tabor miru in demokracije. Toda med načrti ameriških imperialistov in njihovim dejanskim uresničenjem je precejšen razmak. Sile tabora miru in demokracije so velike.

Tudi v sami Ameriki so take sile. So narodi, ki nočejo biti igračka v rokah ameriškega imperializma. Take sile so tudi v državah »starega sveta«, ki jim ameriški imperializem določa vlogo pokornih slug, kupljenih za dolarje.

S teorijo o »novem svetu« bi ameriški kapital rad zatemnil veličino idej in zgodovinskih zmag dežele socializma, ki je na čelu sil naprednega človeštva — Sovjetske zveze. Pred 30 leti se je pričelo novo razdobje v zgodovini človeštva. Sedaj nastopa Sovjetska zveza kot poseebjenje miru in demokracije, kot nada in svetilnik za vse narode zemeljske krogle. Ta vedno večja luč novega razdobja v življenju človeštva je dobro vidna tudi na zapadni polobli.

Kros-šafeta v Moskvi v čast 30 letnice Oktobrske revolucije.

OBVESTILA

Lastniki radioaparatur v priključeni Primorski

Vsak radijski aparat mora biti najkasneje v 8 dneh po nabavi prijavljen pri najbližji pošti. Za radijske aparate, ki so iz opravičenih razlogov neuporabni, se naročnina ne plačuje. Lastnik neuporabnega radijskega aparata se mora pri pošti odjaviti, navesti in odjavi razloge in prinesiti nerabni aparat na pošto, da ga ta plombira. Za vse druge radijske aparate brez izjeme pa je treba plačevati predpisano naročnino, ki znaša letno din 480 za radijske sprejemnike, din 60 za detektorje, din 120 za zvočnike in din 2000 za trgovce z radioaparatur ter delavnice, ki se bavijo s popravili radioaparatur. Naročnina se plačuje v naprej za vsako koledarsko tromesečje posebej.

Prijava in odjava se vrši s posebno tiškovino, katero dobijo pri pošti. Naročnina se plačuje s polničnicami, ki jih pošta dostavi imetniku aparata na dom. Radijska naročnina mora biti poravnana takoj ob začetku tromesečja najkasneje pa 15. dneva meseca, v koledarskem tromesečju, to je do 15. februarja, 15. maja, 15. avgusta in 15. novembra. Radijski naročnik, ki bi do tega roka naročnino ne plačal, mora nositi vse stroške za izterjanje.

ODLOČBA

Na podlagi 7. člena uredb o določanju in kontroli cen predpisuje Urad za cene pri predsedstvu vlade LRS naslednje proizvodne in prodajne cene za:

I. Rezano cvetje

Chrysanthemum indicum D gojena al primer nad 30 cm din 25, b) premer od 15-20 cm 20 din, c) premer od 10-15 cm din 15, d) premer od 8-10 cm din 10.

II. Zelenje za vezanje

Asparagus plumosus: veličina din 6-8, Asparagus spremiti: veličina din 4-8. Mahonitni kratki pogončki do 20 cm din 1, dolgi pogončki nad 30 cm 3 din.

Prednje cene veljajo kot najvišje le za prvotirno blago. Pri blagu, ki ima le malo kosovno napako, se cena zniža za najmanj 20%.

Vse cene veljajo kot proizvajalne cene in cene na delo. Franke v vsaki obrat, vključno vse davke dajata. Te cene veljajo tudi za posamezne prodaje potrošnikom in vrtnarskem obratu. Pri prodaji na cvetličnem trgu je dovoljeno priračunati na te cene 5% kosmatega trgovskega zaslужka.

Za prodajo na drobno v cvetličarnah veljajo predpisi zveznega navedila za določanje cen v trgovini na debelo in na drobno, z določeno da je v 25% nem pribitku za kosmatih zaslужek kako že vračunan.

Te cene se ne smejo prekoračiti z nobenimi dodatki ali pribitki, razen za znesek krajnje oziroma mestne trošarine, če se plača.

Prekoračenje cen se kaznuje po zakonu o zatiranju nedovoljene trgovine, nedovoljene spekulacije in gospodarske sabotaže.

Odločba velja takoj.

NEPRAVILNOSTI PRI DOBAVI SADIJA

V zadnjem času opažamo, da dobavljajo dobavitelji sadija, ki so v veliki meri, trgovskemu sektorju ne da bi sočasno izstavljalji tudi faktura, iz katerih je razvidna cena dobavljenega blaga. Tako narednost povzroča, da ne morejo trz podjetja izračunati svoje prodajne cene, niti ne morejo pristojna oblastva kontrolirati pravilnosti eventualno predloženih kalkulacij.

Opozarjamo vse dobavitelje sadija, da se drže že objavljenih predpisov, ki določajo da mora blago spremljati faktura.

Vse take narednosti so kaznive ter bodo vsi kršitelji prijavljeni javnemu tožilstvu v svrhu kaznovanja. Iz Urada za cene pri predsedstvu vlade LRS.

GLEDALIŠČE

REPERTOAR NAR. GLED. V LJUBLJANI

Drama

Nedelja, 26. ob 20: Levstik-Kreft: »Tugomer, Izven.

Torek, 28. ob 20: Levstik-Kreft: »Tugomer, Red A.

Danes in nedeljo, je v Drami prva repriza Lavstik-Kraftovega »Tugomera«. Vloga Bojana igra Jože Tiran, vloga Grozdane - Vladosa Simčičeva. Ker je za predstavo veliko zanimanja, je tudi repriza izven abonmaja.

Opera

Nedelja, 26. oktobra ob 20: Puccini: »Madame Butterfly, Izven.

Torek, 28. okt. ob 20: Dvojak: »Busalka, Ob priliki češkoslovskega narodnega praznika, Izven.

Naslovno vlogo v Puccinijevi »Madame Butterfly« poje danes Zlata Gungjomec, Pinkerton M. Brašič, Suzuki Korojeva, Komzila Sharplesa S. Smerkolj, Princea Jemadorija S. Banovec, Gora - Kobal, Kate Pinkerton - M. Trost - Reboljova, Bonco - I. Anžlovar, Komisar - F. Langus, uradnik Registrature - Garibaldi, Dirigent dr. Svava, režiser O. Debevec.

SLOV. NAR. GLEDALIŠČE V MARIBORU

Ponedeljek, 27. 10: Zaprt.

Torek, 28. 10: ob 20: »Oklopni vlak« 14-69.

Red B.

Sreda, 29. 10. ob 20: Nušič: »Dr.« Za sindikate, Vstopnice v prodaji tudi za ostalo občinstvo.

Četrtek, 30. 10. ob 20: Shakespeare: »Kar hočete, Red C.

Petek, 31. 10. ob 20: Shaw: »Izkoriščevalci, Izven.

Sobota, 1. 11. ob 20: Ivanov: »Oklopni vlak 14-69, Za sindikate, Vstopnice v prodaji tudi za ostalo občinstvo.

Nedelja, 2. 11. ob 20: Nušič: »Dr.« Izven.

RADIO

Ljubljana, Maribor in Slov. Primorje

DNEVNI SPORED ZA NEDELJO 26. OKT.

8.00 Izra Mali ansambel Radia Ljubljana - 8.30 Napoved časa poročila, objava sporeda in vremenska napoved - 8.45 Četrta ure polk in valček - 9.00 Orna Amerika - 9.40 Norton Gould: Spiritual - suita za orkester - 10.00 Dopoljudanski simfonični koncert a plošč 11.00 Poje zbor iz Doma Bergna (Prenos iz Ajdovščine) - 11.30 Poljudna orkestralna glasba - 12.30 Lahka glasba raznih narodov - 12.30 Napoved časa in poročila - 12.45 Zabavna glasba, mali oglasi in objave - 12.00 Pol ure za naše najmlajše poslušalce, Marsak: »Mucin doms - pravilica v tih dejanjih, Prevedel Pavel Golia - 13.35 Kar si kdo želi - 14.30 Napoved časa poročila in objave večernega sporeda - 14.45 Na harmoniko igra Slavko Zaidarišič - 15.00 Oddaja za poslušalce, Vmes ob 15.35 Izra Vaski kvintet in - 17.00 Češke polke in mazurke igra na harmoniko Avgust Stanko - 18.00 Plesna glasba - 18.30 Poje Vokalni kvintet mariborske tekatilne tovarne. (Prenos iz Maribora) - 19.00 Radijski dnevnik - 19.10 Glasbeni koncert: »Vitalizacija« - 19.30 Napoved časa in poročila - 19.45 Zabavna glasba, mali oglasi in objave - 20.00 W. A. Mozart: Figarova svatva - opera v štirih dejanjih. (Prenos iz ljubljanske Operel. Vmes ob 21.00 Prenos tedenskega zunanje-političnega pregleda iz Beograda in ob 22.00 Prenos vesti Zvezne postaje iz Beograda.

Radio Beograd oddaja v slovenski vsak dan: od 15 do 19.15 na kratkih valovih 31.56 m od 21.45 do 22 na kratkih valovih 49.18 m

KINO

LJUBLJANA UNION: Sovj. film »Igralka«

Red. B. Predstave ob 15, 17, 19 in 21. uri.

MATICA: Sovjetski film »Jakob Sverdllov«, Red. B. Predstave ob 15, 17, 19, 21. uri.

SLOVAKIJA: Sovjetski film »Sovjetska Estonska«, Red. B. Predstave ob 15, 17, 19, 21. uri.

KODELJEVO: Sovjetski film »Bogata sestava«, Red. B. Predstave ob 16.30, 18.30, 20.30.

MARIBOR ESPLANADE: Sovjetski film »Neulovljivi Jan«, Red. B. Predstave ob 15, 17, 19, 21. uri.

GLAJSKI: Sovjetski film »Neuklonljiv«, Red. B. Predstave ob 15, 17, 19, 21. uri.

CELJE METROPOL: Sovjetski film »Artnas«, Red. B. Predstave ob 15, 17, 19, 21. uri.

DOM: Sovjetski film »Napaka in Košna«, Red. B. Predstave ob 15, 17, 19, 21. uri.

KAMNIK: Sovjetski film »Sinova«, Red. B. Predstave ob 15, 17, 19, 21. uri.

KRANJ MESTNI: Sovjetski film »Srednji napadalec«, Red. B. Predstave ob 15, 17, 19, 21. uri.

PTUJ: Sovjetski film »Čakaj mes, tednik Siska, LJUBLJANA: Sovjetski film »Poraz Nemcev pred Moskvjo.«

PRESKRBA

DELITEV IZREDNEGA DODATKA SLADKORJA ZA MESEC OKTOBER 1947

MLO - oddelek za trgovino in preskrbo v Ljubljani obvešča vse potrošnike, da si lahko nabavijo izredni dodatek sladkorja za mesec oktober od ponedeljka 27. do vključno petka 31. oktobra (dopolidan) pri svojih maloprodajalcih in sicer:

TD - a 500 gramov, odrezek TD - a 135 oktober.

TD - b 300 gramov, odrezek TD - b 151 oktober.

SD - f 300 gramov, odrezek SD - f 235 oktober.

TD 500 gramov, odrezek TD 118 oktober, SD 400 gramov, odrezek SD 215 oktober, LD 350 gramov, odrezek LD 313 oktober, Nav 150 gramov, odrezek Nav 411 oktober, OM 350 gramov, odrezek OM 614 oktober.

Potrošniki oddajo za nakup dodatka sladkorja poleg navedenih odrezkov tudi glavno živilske nakaznice za mesec oktober opremljeno z žigom Ljubljane in točno izpolnjenimi podatki.

Maloprodajalce strogo opozarjamo, da dele sladkor samo potrošnikom mesta Ljubljane. Maloprodajalci, ki ne bo pri obratnem odrezku predložili tudi odgovarjajoče število glav živilskih nakaznic z žigom mesta Ljubljane, ne bodo odrezki priznani.

Opozarjamo trgovce, da lepilo odrezke za dodatek sladkorja posebej kor ga bodo posebej obravnavali.

Trgovci prevzemajo sladkor v ponedeljek 27. oktobra od urke A-M in v torek 28. oktobra od urke M-Z od 8-12 ure pri trgovskem podjetju MLO »Proharna«, Tyrševa c. 15 (skladišče Gregore).

Prodajna cena za sladkor kristal 83 din, za kocke din 38.

NABAVA GUMI PLAŠČEV IN ZRAČNIC ZA KOLESA

MLO - oddelek za trgovino in preskrbo v Ljubljani obvešča potrošnike in trgovce, da si lahko vsak interesent, ki poseduje kolesarsko prometno knjižico, nabavi v vseh trgovinah s kolesnimi deli in raznih poslovalnicah Naproze po eni plašč in eno zračnico na podlagi vpisa v prometno knjižico.

Prosta prodaja zidne opeke

Glavna direkcija industrije gradbenega materiala LRS stavlja za svoje opake in v sporazumu z ministrstvom za komunale zadeve LRS za opake okrajnih ljudskih odborov v prosto prodajo presežke proizvodnje zidne opeke. Specifične naročilnice za zidke odneso voltake naj interesenti takoj dostavijo podpisani direktiji po pošti, lahko pa jih oddajo direktiji tudi osebno po pooblaščenih.

Naročila sprejema izključno Glavna direkcija industrije gradbenega materiala v Ljubljani, Emonska cesta 2.

Cene zidne opeke so:

zidaki 2.500 din za 1000 kom.

votlak 1/1 2.750 » » 1000 »

votlak 2/1 5.000 » » 1000 »

votlak 4/1 10.000 » » 1000 »

votlak 6/1 12.000 » » 1000 »

Vse franko natovorjeno na prevozno sredstvo v opekarni, plačljivo ob prevzemu.

Glavna direkcija industrije gradbenega materiala

KONCETRI

Violinistka Irena Dublska, prof. Drž. konservatorija v Varšavi, bo koncertirala v torek 28. t. m. ob 20. uri v veliki filharmonični dvorani. Priznana umetnica, ki je žela ta dni v Beogradu in Zagrebu velike uspehe, spremlja pri klavirju poljski skladatelj prof. Jerzy Lefeld. Vstopnice v knjižarni.

Opozarjamo, da je koncert priznan violinistki Ireni Dublski preložen s ponedeljka 27. t. m. na torek 28. t. m. ob 20. uri.

MALI OGLASI

UPRAVNIKA, trgovsko izobraženega in po možnosti čebelarja, sprejemamo v službo. Plača po uredbi. Pisemne ponudbe pošljite Čebelarji zadrugi za Slovenijo v Ljubljani. 4615

ISČEMO perfektno kuharico in gospodinjko pomočnico. Ponudbe poslati na 4522, glavna gospod. podjetja - Guštan 4582

PROGLASAM za največjevo odklopanje reda hrabrosti št. 9432, katero sem izgnal pri Sv. Trojici dne 28. VII. 1947. - Podporočnik Žitnik Franc, vojna pošta 61445/d. Ptuj. 4620

PIANINO prodam, ogled od 11-1 ure. Cibej, Resljeva 31. 4645

KROJASKEGA POMOČNIKA ali pomočnico sprejemam takoj. Srečko Gostlič, krojačstvo, Jesenice. 478

PREKLICUJEM veljavnost industrijskih točk št. 631427 na ime Bobnar Rudolf, izdano od KLO Voglje. 477

PREKLICUJEM veljavnost nakaznice s točkami IG 065631 na ime Cesen Marija, Voglje. 476

PREKLICUJEM veljavnost delovne knjižice št. 1391373 na ime Papež Ana, Savska cesta 11, Kranj. 479

PREKLICUJEM veljavnost industrijskih točk št. 065687 na ime Tišar Franc, Voglje 65. 480

PREKLICUJEM veljavnost industrijskih točk št. 02672 Kristan Ovetka in točke št. 02467 Mozilkar Franc, oba iz Strahinja, izdano od KLO Nako. 478

PREKLICUJEM živke, katere sam izrekel o tov. Božič Ivanu iz Trebeše vasi in tov. Briavec Lojki iz Sodnje vasi, ker so neresnične. Muren Ahacaj, Trebeše vas 26, p. Dvor pri Žužembergu. 4637

UPRAVA DOMA »ONEMOGLIH« prekljuje štirioglati žig z naslednjim besedilom: Dom »onemoglih« Murotincl, pošta Sv. Marijeta, p. Moškanjci. 20

ZOBNA PASTA

USTNA VODA

BRIVSKA KREMA

KOLINSKA VODA

ŠAMPON

BRILJANTINA V TUBAH

TVORNICICE ZLATOROG

MARIBOR

SPREJMEMO TAKOJ

večje število

oblagalcev

za oblaganje s steklom in keramičnimi ploščicami

»VINO«, Ljubljana

Frankopanska ulica 11. 4626

Iščemo:

kalkulanta, statističarja,

3 komercialne uradnike in kapelnika,

ki bi ga namestili na odgovarjajoče mesto.

Tovarna glinice in aluminija

Strnišče

4605

Še je čas, da se naročiš na »Prešernovo knjižnico« za leto 1948!

Za nizko naročnino 65 din (pet in šestdeset dinarjev) boš konec novembra 1947 prejel štiri knjige (okrog tisoč strani čtiva):

1. KOLEDAR OSVOBODILNE FRONTE ZA LETO 1948. Uredil Ignac Koprivec. Ilustrirano.
2. SPOMINI NA PARTIZANSKA LETA. II. KNJIGA. Uredil Ferdo Godina. Ilustrirano.
3. in 4. MARTIN ANDERSEN NEXO: SIROTA STINA. Socialni roman v dveh knjigah. Prevedel Fran Albreht.

Zivo, prepričevalno delo slavnega danskega pisatelja zajema snov iz življenja trpečih delovnih ljudi, ki se iz kapitalističnega izkoriščanja dvigajo k svobodi. Zaradi svoje globoke socialne note in tople človečnosti bodo to odlično pripovedno stvaritev ljudje vedno znova prebrali.

Vse štiri knjige boš dobil za 65 din (pet in šestdeset dinarjev), če se naročiš nanje v knjižarni ali pri poverjeniku Prešernove knjižnice, v podjetju ali ustanovi, kjer si zaposlen, v svoji sindikalni podružnici, v knjižnici, v katero zahajaš, v krajevni organizaciji AFZ, OF, LMS ali LSM itd. Če pa želiš prejeti knjige po pošti, piši najbližji knjižarni, hkrati pa ji pošlji znesek 65 din in še 10 din za poštnino, skupaj 75 din, pa ti bo knjižarna dostavila ob izidu vse štiri knjige po pošti na dom.

Ne zamudi prilike, da se za tako nizko ceno obogatiš za štiri lepe, bogate knjige, ki ti bodo prijateljice in svetlovalke, pouk in razvedrilo!

SLOVENSKI KNJIŽNI ZAVOD V LJUBLJANI

OBNOVA AVTOMOBILSKIH PLAŠČEV

Tovarna gumijevih izdelkov »SAVA« v Kranju obvešča svoje odjemalce, da v letu 1948 ne bo več prevzela projektiranja avtomobilskih plaščev, ker to ni več predvideno v planu. Zaradi do sedaj prevzetih pošilk in obvez prevzema tovarna obrabljene avtomobilske plašče v projektiranje le še do 15. novembra t. l. in še to le v omejenih količinah in le plašče naslednjih dimenzij: 5.00, 5.25, 5.50, 5.75, 6.00 - 16 in 4.50, 4.75 - 17. V bodoče bo tovarna vsako pošiljko drugih avtoplaščev, kakor sprejda navedenih, odklonila. 4606

Oglašujte v »Ljudski pravici«

IZKORISTITE

lepe jesenske dneve in nabirajte želod (hrastov), ježice, gobe in druge gozdne sadeže ter jih oddajte »Naprozam« ali pa naravnost trgovskemu podjetju »GOSAD«, Ljubljana, Prečna ul. 4.

Pomnite! Čim lepše je blago, tem višje odkupne cene boste dosegli.

trgovsko moč

za vodstvo obratnega magazina.

Nastop takoj!

Državna tehnična srednja šola v Ljubljani

sprejme takoj več

pohištenih mizarjev

Poziv upnikom in dolžnikom!

UPRAVE NACIONALIZIRANIH PODJETIJ:

Savnik Ivan st., manufaktura, Kranj, Adamič Anton, galanterija, Kranj, »Moda« Ivan Adamič, manufaktura, Kranj, Crobath Franc, manufaktura, Kranj

se nahajajo v likvidaciji in pozivajo vse upnike in dolžnike, da prijavijo svoje terjatve in dolgove z navedbo pravnega naslova v teku enega meseca od dneva objave tega poziva. Po tem roku vloženih prijav ne bomo upštevali. Prijave je vložiti na naslednje naslove:

Državno podjetje Savnik Ivan st. v likvidaciji, Kranj, Državno podjetje Adamič Anton v likvidaciji, Kranj, Državno podjetje »Moda« Ivan Adamič v likvidaciji, Kranj, Državno podjetje Crobath Franc v likvidaciji, Kranj.

Glavni urednik: Ivan Bratko - Naslov uredništva: Kopitarjeva 6 - Uprava Kopitarjeva 2 - Telefon uredništva in uprave 52 61 do 52 65 - Telefon računovodskega odd. 30-30 Telefon oglasnega odd. 36 85 Štev. ček rač. 60 4045-22